

ZÖLD KAKAS LÍCEUM

MENTÁLHIGIÉNÉS SZAKGIMNÁZIUM, GIMNÁZIUM ÉS ÁLTALÁNOS ISKOLA

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Készítette:

DocuSigned by:
Geiszler Ágnes
2A7E6382D605479...
Geiszler Ágnes
igazgató
2023.08.27.

Hatályos

2023.09.01. – 2026.08.31.

Jóváhagyta és elrendelte:

DocuSigned by:
Braun József
6F05CB9378D946C...
Braun József
kuratórium elnöke
2023.08.30.

A **pedagógiai program** a szervezetben történt változások miatt módosulhat. A felülvizsgálatot változatlan tartalom mellett is, a hatálybalépéstől számított 3 évenként el kell végezni.

Ez a PEDAGÓGIAI PROGRAM a Zöld Kakas Líceum szellemi tulajdona.
Másolása, közzététele csak a jóváhagyó hozzájárulásával engedélyezett!

TARTALOMJEGYZÉK

1	A felismert probléma.....	5
2	Küldetésnyilatkozatunk	9
3	Célcsoportunk	11
4	Minőségpolitikánk	13
5	Alapvetések.....	14
5.1	SZERVEZETI ALAPÉRTÉKEINK	14
5.2	CÉLJAINK	15
6	A ZK Szg. intézményei	17
6.1	ZÖLD KAKAS LÍCEUM MENTÁLHIGIÉNÉS SZAKGIMNÁZIUM, GIMNÁZIUM ÉS ÁLTALÁNOS ISKOLA.....	17
6.1.1	Csoportszervezés	17
6.1.2	Elkülönült oktatási egységek.....	18
6.1.3	A tanulók tanulási útjai.....	18
6.2	ZÖLD KAKAS IFJÚSÁGI TANÁCSADÓ SZOLGÁLAT	19
6.3	ZÖLD KAKAS LÍCEUM SZAKKÉPZÉS-SZERVEZÉSI KFT.	19
6.4	ÖT ELV ISKOLASZÖVETKEZET	19
6.5	NAPKOVI ALAPÍTVÁNY	20
6.6	ZÖLD KAKAS TEHETSÉGPONT	20
7	A választott kerettanterv	20
8	A ZK Szg. vállalt problématerületei és megoldásai – kiemelt figyelmet igénylő tanulók	21
8.1	HALMOZÓDÓ (EGYNÉL TÖBB) HÁTRÁNYOK	21
8.1.1	Jellemzés.....	21
8.1.2	Megoldás	21
8.2	A HIÁNY MINDIG VALAMI TÖBBLETTEL JÁR EGYÜTT	21
8.2.1	Jellemzés.....	21
8.2.2	Megoldás	22
9	Nevelési programunk	22
9.1	VISZONYAINK - AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSE	22
9.1.1	A tanuló és az intézmény kapcsolata	22
9.1.2	A tanulócsoporthoz való besorolás	24
9.1.3	A munkatársak és az intézmény kapcsolata	25
9.1.4	A szülők és az intézmény kapcsolata.....	27
9.2	NEVELŐMUNKÁNK METODIKÁJA	28
9.3	TEVÉKENYSÉGEINK	29
9.3.1	Mentálhigiénés gondozás	29
9.3.2	A tanulók személyiségfejlesztése.....	32
9.3.3	Harmonizálás (felzárkóztatás).....	33
9.3.4	Tehetséggondozás.....	34
9.3.5	Ifjúsági Tanácsadó Szolgálat (ITSz).....	35
9.3.6	Öt Elv Iskolaszövetkezet	35
9.3.7	Az iskola által kínált élmények	36
9.3.8	Gyermek- és ifjúságvédelem	37
9.3.9	Szociális hátrányok enyhítése	38
9.3.10	Esélyegyenlőség.....	38
9.4	MÉRÉS, ÉRTÉKELÉS, ELLENŐRZÉS	39
9.4.1	A tanulók értékelése.....	39

		3/69
9.4.2	Félévi értékelés.....	40
9.4.3	Év végi értékelés.....	40
9.4.4	Értékelési rendszerünk alapjai.....	41
9.4.5	A munkatársak értékelése.....	44
9.4.6	Az intézmény értékelése.....	44
10	Képzési program tervezése.....	44
11	Helyi tantervünk.....	44
11.1	EGYEDI MEGOLDÁSOK ALKALMAZÁSA.....	44
11.2	TANTÁRGYAK ÉS ÉVFOLYAMOK ÖSSZERENDEZÉSE TERÉN ALKALMAZOTT EGYEDI MEGOLDÁSOK.....	48
11.3	EGYEDI MEGOLDÁSOK ILLESZKEDÉSE A KÖRNYEZETI ELVÁRÁSOKHOZ.....	49
11.4	PROJEKTKÍNÁLAT.....	49
11.5	A TANÉV RENDJE.....	50
11.6	A TANULMÁNYOK IDEJE.....	51
11.7	A TUDÁS-KONSTRUÁLÁS (ISMERETÁTADÁS) MÓDJA.....	51
11.8	ÍRÁSBELI BESZÁMOLTATÁS.....	52
11.9	EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAM.....	52
11.10	ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁSI ALAPISMERETEK.....	53
11.11	A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS PROGRAMJA.....	54
11.12	FOGYASZTÓVÉDELMI PROGRAM.....	54
11.13	KÖRNYEZETNEVELÉSI PROGRAM.....	54
11.14	KÖZLEKEDÉSRE NEVELÉS PROGRAM.....	54
11.15	TÁRSADALMI BŰNMEGELŐZÉS, ÁLDOZATTÁ VÁLÁS MEGELŐZÉSE ÉS AZ ERŐSZAKMENTES KONFLIKTUSKEZELŐ TECHNIKÁK ALKALMAZÁSÁVAL KAPCSOLATOS PROGRAM.....	55
11.16	A KORSZERŰ, A XXI. SZÁZADNAK MEGFELELŐ TERMÉSZETTUDOMÁNYOS ISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁNAK PROGRAMJA.....	55
11.17	AZ INFOKOMMUNIKÁCIÓS ESZKÖZÖK ALKALMAZÁSÁNAK PROGRAMJA.....	56
11.18	AZ ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI.....	57
11.19	AZ ÉRETTSÉGIRE BOCSÁJTÁS FELTÉTELEI.....	57
11.20	A KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI VIZSGA TÉMAKÖREI.....	57
11.21	A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSÉHEZ SZÜKSÉGES MÓDSZEREK.....	58
11.22	A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓK.....	59
11.23	A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ TANULÓK ISKOLAI NEVELÉSÉHEZ ÉS OKTATÁSÁHOZ SZÜKSÉGES, A FOGYATÉKOSSÁG TÍPUSÁHOZ ÉS FOKÁHOZ IGAZODÓ FEJLESZTŐ PROGRAM.....	59
11.24	AZ ISKOLAVÁLTÁS, VALAMINT A TANULÓ ÁTVÉTELÉNEK SZABÁLYAI.....	61
11.25	TANTÁRGYAK STRUKTÚRÁJA.....	62
12	Szakmai programunk.....	63
13	Dokumentációs rendszerünk.....	64
14	MINŐSÉGIRÁNYÍTÁSI RENDSZERÜNK.....	64
15	Eszközök és felszerelések jegyzéke.....	66
15.1	A NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA INFRASTRUKTURÁLIS FELTÉTELEI.....	66
15.2	A NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA TÁRGYI FELTÉTELEI.....	66
16	KAPCSOLÓDÓ DOKUMENTUMOK.....	67
16.1	A KÖZPONTI KERETTANTERVEK SZERINTI TUDÁSTARTALMAK KÖZVETÍTÉSE.....	67
16.2	VIZSGASZABÁLYZAT.....	68

16.3	MINŐSÉGIRÁNYÍTÁSI RENDSZER	4/69
17	ZÁRADÉK	68
18	LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK	69
		70

1 A FELISMERT PROBLÉMA

Magyarországon a XIX. század végétől máig tartó érvénnyel a 3-25 éves korcsoportban is látványosan gyorsuló ütemben növekedett és növekedik a marginalizálódók száma, akiknek segítség nélkül minimális az esélyük a kívánatos polgári értékek szerinti élet megvalósítására. Ma Magyarországon

- a 3-14 éves korosztály tagjai között egyre markánsabban érzékelhető számban és arányban jelennek meg olyan különös képességekkel és sajátosságokkal bíró gyermekek, tanulók, akiket vagy nem is fogad a többségi óvoda, iskola, vagy rövid úton megválnak tőlük
- a 14-25 év közötti fiatalok, fiatal felnőttek 25-30 %-a (!) küzd olyan problémákkal, melyek miatt képtelenek segítség nélkül középfokú képzettséget megszerezni, szakmát tanulni, sikerrel elhelyezkedni és érvényesülni a munkaerőpiacon.

Az említett fiatalok problémái sokrétűek - és halmozottak. A ma széles körben elfogadott és alkalmazott pszicho-szociális terminológia szerint: szociális hátrányok, kulturális hátrányok, tanulászavar, magatartászavar, pszichés megbetegedések, egészségügyi problémák, mentálhigiénés zavarok, egyenetlen személyiségfejlődés, részképességhiány, önértékelési zavarok, motivációhiány, agresszió, függőségek, stb.

Az említett, problémás populáció növekedésének és tartós jelenlétének okai nincsenek kellő mélységben feltárva. Saját kutatásaink¹ alapján mi a fiatalok nagyon erős, ám nem-artikulált autonómítás-törekvéseit látjuk a jelenség hátterében.

Pontosabban azt, hogy sem az érintettek, sem a környezetük nem annak ismeri fel a problémát, ami – azaz az **erőteljes autonómítás-törekvés érvényesülése gátoltságának**.

A jelenség nem csak Magyarország határain belül általános, de azon túl is. Budapest, ahol a Zöld Kakas Líceum működik, a jelzett jelenség tekintetében (is) jó néhány paraméterben különbözik az ország más területeitől. Néhány az eltérések közül:

- *a budapesti iskolák könnyebben szabadulnak meg nehezen kezelhető, deviánsként megbélyegzett tanulójaiktól – ily módon markánsabban érzékelhető az „iskolából kihulló”, az u.n. drop-out csoport*

¹ Lsd. Braun József és munkatársai: Resztoratív konfliktuskezelés az iskolában (Gyerekközpontú módszerek. Módszertani válogatás alternatív iskolák jó gyakorlatából. 336-356 oldal; kiadó: Educatio Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft, 2012) <https://docplayer.hu/826054-Gyerekkozpontu-modszerek-modszertani-valogatás-alternatív-iskolák-jo-gyakorlataiból.html>

Lsd. Kerényi Mária - Braun József: Zöld Kakas (A tanulás szabadsága Magyarországon. .) 338-421 oldal. szerk. Klein Sándor – Soponyai Dóra, SHL Kiadó, Budapest, 2011)

problematikája, azaz karakteresebben ismerhető fel egy eddig nem azonosított csoport, az u.n atipikus fejlődésű gyermekek/ fiatalok csoportja

- az említett körbe tartozó budapesti fiatalság esetében markánsabban érzékelhető, hogy jelzett problémáik alapvetően nem a szegénységből, nem a földrajzi elzártságból adódnak
- az említett körbe tartozó budapesti fiatalság esetében markánsabban érzékelhető, hogy jelzett problémáik alapvetően nem szocializációs és/vagy kulturális hiányokból adódnak
- a budapesti fiatalság esetében az öko-szociális² szempontból hátrányos helyzetű fiatalok egyre nagyobb csoportja sorolható jól láthatóan az u.n. atipikus tehetségű fiatalok csoportjába
- a budapesti fiatalság esetében jól látható, hogy az atipikus tehetségű fiatalok éppúgy növekvő számban és számarányban vannak jelen az öko-szociális szempontból hátrányos helyzetű, mint a többségi rétegekben
- az említett körbe tartozó budapesti fiatalság esetében jól látható, hogy „atipikusságuk” forrása nem deficit, nem valaminek a hiánya a többségi csoportot alkotókhoz képest, hanem éppen egy olyan többlet jelenléte, amit a többségi csoport nem ismer el. Nem ismeri el sem a közoktatás, sem a munkaerőpiac.
- az említett körbe tartozó budapesti fiatalság esetében jól látható, hogy az atipikus tehetségű fiatalokban jelen lévő autonómítás-törekvés elemei erejű, ám rejtett, és artikulálatlan.

A magyar iskolarendszer, illetve a szociális-, egészségügyi-, munkaügyi ellátórendszerek felkészületlenek az atipikus tehetségű fiatalok jelentette egyre súlyosbodó társadalmi probléma kezelésére. Míg az általános iskolás korban (c.c.a. 10 éves életkorig) jól kiépített, illetve 14 éves életkorig elfogadható színvonalú ellátórendszer működik a tanulási és/vagy viselkedési zavarokkal küszködő tanulók ellátására, addig az a 14 éves életkor feletti tanulók számára gyakorlatilag megszűnik.

Ez az ellátórendszer sem képes azonban ma diagnosztizálni, s így, értelemszerűen releváns választ produkálni sem az autonómítás-törekvésekre, sem azok gátoltságára. Azaz az ellátórendszer jelenleg az atipikus tehetségű

² A hátrány ez esetben szociális és/vagy gazdasági jellegű. A szociális jelleg alatt az emberi kapcsolatok hiányosságát értjük (pl. egyedülálló szülő neveli; az egyik szülő alkoholista; stb.). Az ökológiai (gazdasági) jelleg adódhat pl. gazdasági recesszióból; tömeges elbocsátások következtében keletkezett munkaerőfeleslegből; elavult szaktudásból; munkaerőpiaci diszkriminációból, vállalkozás csődbemeneteléből stb.

fiatalok esetében rendkívül kis hatékonysággal és eredményességgel képes csak működni.

Az említett problémákkal küszködő fiatalok jelentős hányada „virtualizálódik”, azaz a társadalmi ellátórendszerek - elsősorban az oktatás és a munkaügy - számára elérhetetlenné válik.

A közoktatás szinte minden intézményében jelen vannak, erősödnek a többnyire „devianciá”-val jellemzett tüneteket produkálók, az atipikus tehetségű fiatalok, ám ezen intézmények nem képesek olyan ütemben megújítani eszközkészletüket, metodikáikat és szervezeti alkalmasságukat, ahogy a probléma erősödik. Ezt jól jelzi az iskolarendszerbe be sem kerülő, illetve az onnan idő előtt kihulló, kiszoruló populáció növekvő számossága és számaránya – miközben az iskolák nem tudják létszámkeretüket feltölteni!

Az általános iskoláskorú atipikus tehetségű fiatalok bolyonganak az iskolarendszerben. Egyik iskola adja tovább őket a másiknak.

14 éves életkor felett két intézménytípusban „gyűlnek fel” érzékelhető mértékben az atipikus tehetségű fiatalok: az egyik a felnőttképző intézmények ifjúsági tagozatai, a másik pedig a szakképzés. Egyik sem felkészült a problémáik megoldására. Egyikben sincs jelen a munkaszervezet olyan fokú tudatossága, amely képes lenne a jelenséget annak látni, ami – t.i. **driveszerűen, hajtóerőként működő autonomitástörekvés**. Nincs jelen az a szervezeti tudatosság, amely képes lenne az atipikus tehetségű fiatalokban jelenlévő nagy erejű drive-nak – az autonomitás-törekvésnek megfelelő szervezeti struktúrát, kultúrát és működési módot kifejleszteni és működtetni.

A jelenség az evolúciós szervezetelmélet³ keretében válik érthetővé. Az evolúciós szervezetelmélet keretében értelmezhető az u.n. **ethosz-orientált szervezeti működési jelleg**, ami az atipikus tehetségű fiatalok számára kínál releváns környezetet.

A negatív karrier

Az iskolaválasztás eleve a „jobb híján” elv alapján történik az atipikus tehetségű fiataloknál.

Az általános iskolákban nagyon hamar frusztrációk sorozata kezdődik az atipikus tehetségű fiatal számára, s evvel együtt a szülők számára is. Ahogy az idő előrehaladtával az említett hajtóerők erősödnek, a fiatal körüli zűrök is egyre erőteljesebbek lesznek. Ennek is betudhatóan 10-12 éves korukban már deviánsnak nevezett magatartási formák jelennek meg és erősödnek, mint pl.

³ lsd. Kerényi Mária - Braun József: Zöld Kakas (A tanulás szabadsága Magyarországon.) 338-421 oldal. szerk. Klein Sándor – Soponyai Dóra, SHL Kiadó, Budapest, 2011.

szaporódó hiányzások, lógások, bandázás stb. És egyre markánsabban jelennek meg betegségtünetek is, szomatizálások, mentális zavarok stb.

Rossz eséllyel indulván a középiskolába való bekerülésért folyó versenyben, eleve érdeklődésüknek, valós képességeiknek nem megfelelő helyet választanak tudatlanságból vagy kényszerűségből. A rossz kezdetet szükségszerűen kudarcos folytatás követi: az amúgy is nehézségekkel küzdő fiatalnak egy olyan iskolai környezethez kell(ene) alkalmazkodnia, amely nem az ő képességeire, igényeire méretezett. Jellemzően a rossz helyzeten inkább ront a más igényekre kiépült iskola, s immár mindenki számára láthatóan folytatódik a tanuló negatív karrierje, mely aztán azzal végződik, hogy a fiatal 18-20 évesen több iskolatípust és oktatási intézményt kipróbálva, kudarcok tömegével a háta mögött magányosan, légtüres térben áll.

Érzései ambivalensek:

Nálam ezerszer ostobábbak már mire vitték!

És:

Nem vagyok jó semmire, értéktelen teher vagyok a világ nyakán!

És akkor mi lesz ezekkel a gyerekekkel?

Középiskolai végzettség nélkül, tanulási-, magatartási-, mentálhigiénés zavarokkal, ugyanakkor fel nem ismert, nem-artikulált autonómítás-törekvésük által generált rendkívül erős indulatokkal terhelten eleve hátrányos helyzetbe kerülnek a munkaerőpiacon.

Szűk szubkultúrákba szorulva, támaszra képes szociális és identifikációs háttér nélkül, tisztázatlan önképpel és zavaros értékrenddel nagy a veszély, hogy végképp marginalizálódnak (kriminalizálódás, betegség, függőségek stb.).

Egy lehetséges válasz

a

ZK Szg.

2 KÜLDETÉSNYILATKOZATUNK

Kiindulópontunk

Akiknek megoldást kínálunk:

Azok az iskoláskorú fiatalok, akik a többségi iskolákban általában rendelkezésre álló érvényesülési lehetőségek keretei között sikertelenek – noha az érettségi és/vagy szakma megszerzéséhez szükséges képességekkel rendelkeznek.

Amit a megoldáskeresők meg tudnak fogalmazni – megfogalmazott igényeik:

Céljuk a sikeres életpálya megvalósítása – annak egy fázisaként az általános iskola sikeres elvégzése, majd középfokú iskolai végzettség (érettségi, szakma) megszerzése.

Amit nem tudnak megfogalmazni, de szükségük van rá – lappangó igényeik:

A sikeres életpálya feltételeinek megteremtése.

(Az tekinthető sikeres embernek, aki tudatosan épített karrierje során optimálisan képes kihasználni törekvéseit, egyéni adottságait, képességeit valamint a környezet kínálta lehetőségeket, igényeket. Aki ezt az optimalizálást képes folyamatosan megújítani – önmaga és környezete meglegedettségére.)

A ZK SZG. KÜLDETÉSE

Dolgunk, hogy segítsük kielégíteni a hozzánk fordulókat, az atipikus tehetségű gyermekek, fiatalok megfogalmazott és lappangó igényeit: a sikerre való alkalmasság állapotának elérését, s a sikeresség megvalósítását.

Közreműködünk abban, hogy a gyermek/fiatal ráébredjen: saját sikerességének melyek azok az elemei, amelyek tőle függenek. Segítünk, hogy ezeket tudatosítsa, fejlessze, megteremtse.

Közreműködünk abban, hogy a gyermek/fiatal fel- és megismerje a környezetében rejlő lehetőségeket, ugyanakkor a környezet vele szemben támasztott igényeit is. Segítünk, hogy a környezettel való optimális együttműködést kialakítsa, fenntartsa.

Lehetőséget biztosítunk az általános iskolai végzettség, az érettségi illetve szakmai vizsga megszerzéséhez.

Segítünk az egyéni karrierterv kialakításában, annak megvalósítását folyamatosan nyomon követjük, támogatjuk.

lzd. még a [ZKMR 01-00 MINŐSÉGPOLITIKA](#) c. eljárást

3 CÉLCSOPORTUNK

Azok az ép értelmű, iskoláskorú fiatalok, akik általános és/vagy középiskolai végzettséget szeretnének szerezni – ám atipikus tehetségük miatt a többségi iskolák rendszere nem tolerálja őket, onnan kihullanak.

Akikben erőteljes, ám jórészt rejtett és artikulálatlan autonómítás-törekvés él.

Őket hívjuk **atipikus tehetségű gyermekeknek/fiataloknak**.

Ők a program célcsoportja.

lisd. még a [ZKMR 01-00 MINŐSÉGPOLITIKA](#) c. eljárást

Tanulóink többek között az alább felsorolt problémákkal, azok halmozódásaival illetve következményeikkel küszködnek:

- tanulászavar
- magatartászavar
- figyelemzavar
- részképességhiány
- rézképességzavar
- diszfunkciók
- szociális hátrány
- kulturális hátrány
- etnikai hátrány
- hipermotilitás
- hipomotilitás
- POS
- ADHD
- függőségek
- egészségügyi zavarok
- stb.

Ám nem vagyunk felkészültek pl. pszichotikus problémák kezelésére.

Az atipikus tehetségű gyermekek/fiatalok további, az öko-pszicho-szocio-kulturális illetve az egészségügy fogalomkészletével nem leírható, drive-szerű sajátosságokkal is rendelkeznek. E drive-szerűen működő sajátosságokat összefoglalóan **autonómítás-törekvés**ként azonosítjuk.

Az atipikus tehetségű gyermekek/fiatalok autonómítás-törekvései többnyire rejtettek. Rejtettek, mivel sem ők, sem a környezetük nem ismeri fel, illetve nem autonómítás-törekvés-ként ismeri fel azokat.

Az említett autonómítás-törekvés elemi erejű és drive-szerűen működik, azaz **hajtóerő-jellegű**.

Az említett autonómítás-törekvés sajátos hajtóerő-jellegéből fakadóan az atipikus tehetségű fiatalokkal csak olyan **szervezeti környezetben** lehetséges eredményes munkát végezni, ahol e hajtóerők érvényesülése biztosított. Ezt a szervezeti környezetet az ethosz-orientált működési jelleg képes biztosítani (a többségi iskolák alapvetően nem ethosz-orientált, hanem hatalomorientált szervezeti környezetet valósítanak meg).

részletesebben lisd. [ZKMR 02-01 FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK](#) c. eljárást

Az atipikus tehetségű fiatalok autonómítás-törekvésének néhány, a mindennapokban is érzékelhető jellemzője:

- csak partneri viszonyokat képesek elfogadni
- csak kongruens, autonóm személyeket képesek elfogadni
- többségük bizonyos fokú *tisztánlátással* rendelkezik
- többségük rejtett, *különös képességekkel* rendelkezik
- szabály- és tekintély-tagadóak, ugyanakkor biztonságra vágnak (szabály-tagadásuk mögött meghúzódik egyfajta szabályozottság iránti vágy)
- *megértésre* vágnak
- *elfogadásra* vágnak
- sok kapcsolatuk van, de elmélyült kapcsolatuk nincs - *magányosak*
- életükben alig-alig volt általuk is elfogadott tekintélyszemély
- mindig „zűr” volt körülöttük.

Az atipikus tehetségű gyermekek/fiatalok autonómítás-törekvése mögött meghúzódó drive néhány összetevője:

- teljesség-élményre törekvés
- déjá vu érzés (a jövőre és múltra vonatkozóan is)
- a köznapi tudat korlátozottsága
- a kiterjesztett tudatosság⁴ erősödése
- szabadságtörekvés az identifikációs csoporttól
- a személyes moralitás⁵ ébredése
- törekvés a jelenben létezésre (a múlt – szokások, családi történelem stb. – érdektelensége; a jövő érdektelensége)
- vezettség-élményre hagyatkozás
- stb.

A célcsoporton belül az életvitelüket illetve élethelyzetüket tekintve további differenciálásokat célszerű tenni tapasztalataink szerint.

E differenciálások mindig adott tanuló-populáció sajátosságaihoz igazodnak, s ezek képezik alapját az iskolában a tanulócsoportok alakításának is.

⁴ A köznapiságon **túli** tapasztalások, megélések értelmezése, a tudatba emelése.

⁵ A személyes moralitás nem tanult, nem szocializációs úton elsajátított, hanem mintegy a személyben „*ébred fel*”

4 MINŐSÉGPOLITIKÁNK

A jelen Pedagógiai Program a ZK Szg. ú.n. Minőségirányítási Rendszerével szoros egységet alkotva a Zöld Kakas Mentálhigiénés Szakgimnázium, Gimnázium és Általános Iskola (ZK Szg.) működését szabályozó dokumentum.

A szoros egységet alkotó két szabályozó dokumentum közül a *Pedagógiai Program* jellemző módon a ZK Szg. **pedagógiai** jellegű, míg a Minőségirányítási Rendszer jellemző módon a ZK Szg. **szervezeti** jellegű működését szabályozza.

Egyes, a Pedagógiai Programban külön fejezetben tárgyalt témakörök esetében külön eljárás is született, pl. a tanulók **értékelése** esetében. Ennek indoka az, hogy a személyre szabott oktatásszervezés keretében a ZK Szg. nagy jelentőségűnek tartja a tanulóknál épülő, személyenként más és más tudás-, képesség- és/vagy készségkonstrukciók alakulásának nyomonkövetését, visszajelzését is. Ez annyiban több az értékelés szakmailag konszenzus-övezte tartalmánál, hogy ez esetben az említett konstrukciókat önmagukban is, és nem csak egy külső standardhez viszonyítva szemléljük.

A két megközelítés, t.i. a Pedagógiai Program és a Minőségirányítási Rendszer egyrészt feltételezi, másrészt kiegészíti egymást.

Megjegyzés A ZK Szg. esetében azért vált indokoltá a szervezeti működés szabályozására kidolgozni a Minőségirányítási Programot, mert célcsoportunk, az atipikus tehetségű gyermekek/fiatalok sajátosságaihoz illeszkedő szervezeti működés vált szükségessé (az ú.n. ethosz-orientált jellegű működés).

részletesebben lsd. [ZKMR 02-01 FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK](#) c. eljárást

A ZK Szg. esetében a küldetésnyilatkozatban megfogalmazott vállalások maximális kielégítésére törekszünk.

Ennek érdekében a ZK Szg. működését a személyre szabott illetve a projektalapú oktatásszervezés valamint a resztoratív szemlélet érvényesítése határozza meg.

A hozzánk fordulóknak elégedettségének fenntartása, a személyközpontúság biztosítása érdekében ZK Szg. folyamatos fejlesztését alapfeltételnek tekintjük.

A folyamatos fejlesztés követelménye adódik abból is, hogy a ZK Szg. működését az u.n. ethosz-orientált jellegű szervezeti működés dominanciájával működtetjük – aminek egyik meghatározó jellemzője a folyamatos változásban, fejlődésben levés.

Az intézmény meghatározó szabályozó dokumentuma a ZK Szg. Minőségirányítási Rendszere is. Ez az egyik biztosítéka annak, hogy tevékenységünket folyamatosan magas színvonalon, felügyelt körülmények között tudjuk végezni.

A ZK Szg. vezetősége teljeskörűen elkötelezett vállalt feladatunk magas színvonalú teljesítése iránt. Elkötelezettségét rendszeresen kinyilvánítja, megújítja, és követendő mintának állítja mind közvetlen, mind közvetett partnereink elé.

részletesebben lsd. még a [ZKMR 01-00 MINŐSÉGPOLITIKA](#) c. eljárást.

5 ALAPVETÉSEK

5.1 Szervezeti alapértékeink

Alapértéknek ZK Szg.-ben érintett személyek személyes moralitását, **személyes ethoszait** belső késztetéseknek tekintjük.

Mivel a személyes moralitás, a személyes ethosz csak társas közegben képes érvényesülni, s e társas közegben megjelenő személyes ethoszok egyfajta összegződéseként előáll a *szervezeti ethosz* – alapértéknek másrészt a ZK Szg. **szervezeti ethoszá**t tekintjük. A szervezeti ethosz éppúgy hajtóerőként működik a szervezet számára, mint a személy számára a személyes ethosz.

A programban résztvevő személyek ethoszának, s így a ZK Szg. ethoszának egyfajta megjelenési formája a programban részt vevő személyek autonómítás-törekvése.

Azaz más megfogalmazásban a ZK Szg. alapértéke a **programban érintett személyek autonómítás-törekvése**.⁶

Autonóm az a személy, aki képes önmagát illetően megalapozott döntések meghozatalára, azokért teljes körűen képes felelősséget vállalni.

Az autonóm személy rendelkezik az alábbi képességekkel:

- kritikai szemléletmód – s annak érvényesítése társas kapcsolataira is,
- kutatói attitűd – s annak érvényesítése társas kapcsolataira is,
- egyéni adottságai felismerése, fejlesztése és érvényesítése,
- képes egyenrangú partnerként együttműködni másokkal,
- képes értékrendjét szándékoltan megválasztani, újraválasztani,
- képes identitását megválasztani, újraválasztani.

---

⁶ A kétfajta megfogalmazás ugyanarra a jelentéstartalomra utal – különböző nézőpontból. A nézőpontok megválasztása s tudatos alkalmazása az ethosz-orientált működési jelleg sajátossága.

Az autonóm személylé válásnak nincs végállapota és nincsenek megállapodott szakaszai.

Ha az [autonóm személylé válás](#) folyamata megakad, azonnal megindul a személyes autonómia leépülése.

A ZK Szg. a ténylegesen, a mindennapokban érvényesülő szervezeti értékeit rendszeres időközönként felülvizsgálja annak érdekében, hogy a kívánatostól való eltérések korrekciója megtehető legyen.

Részletesebben lsd. a [ZKMR 02-04 Szervezeti értékek azonosítása](#) c. eljárást

A ZK Szg. ténylegesen, a mindennapokban érvényesülő szervezeti értékei az u.n. Érték Modell⁷ keretében kerülnek meghatározásra, és rendszeres megújításra.

Részletesebben lsd a [ZKMR 01-01 Fogalommeghatározások](#) c. eljárást

5.2 Céljaink

1. A ZK Szg. legfőbb célja: a programban érintett személyek **belső késztetéseinek, mint személyes ethoszainak ÉRVÉNYESÍTÉSE.**

Más megfogalmazásban, de azonos jelentéstartalommal:

A ZK Szg. legfőbb célja: a programban érintett személyek **autonómítás-törekvéseinek ÉRVÉNYESÍTÉSE.**

2. Mivel a személyes moralitás, a személyes ethosz csak társas közegben képes érvényesülni, s e társas közegben megjelenő személyes ethoszok egyfajta összegződéseként előáll a *szervezeti ethosz* – legfőbb célnak másrészt a **szervezeti ethosz ÉRVÉNYESÍTÉSÉT** tekintjük.

Más megfogalmazásban, de azonos jelentéstartalommal: a ZK Szg. legfőbb célja: a programban érintett személyek alkotta **szervezet⁸ autonómítás-törekvésének ÉRVÉNYESÍTÉSE.**

⁷ Lsd. még <https://wiki.zoldkakas.hu>

⁸ A szervezet itt „élőlénynek” tekintendő, t.i. rendelkezik mindazokkal az attribútumokkal, amivel a közmegegyezés a biológiai élőlényeket megkülönbözteti az élettelen jelenségektől – u.m. keletkezik és elmúlik, a keletkezés és elmúlás közti időtartamban növekszik, szaporodik, környezetével anyag-, energia- és információ-cserét folytat. Mint „élőlény”, ez a munkaszervezet is ki van téve az evolúciós hatásoknak.

3. Az ethosz-orientált szervezeti működésre jellemző u.n. **ÖT ELV** **érvényesítése**, u.m.

- [Tudatos vállalás elve](#)
- [Koherencia elve](#)
- [Koevolúció elve](#)
- [Autonómia-törekvés kielégítésének elve](#)
- [Kongruens személy elve.](#)

4. A ZK Szg.-ban a **releváns szervezeti dimenziók** meghatározása és érvényesítése - összhangban a szervezeti értékekkel.

A ZK Szg.-ban preferált szervezeti dimenziók aktuálisan a következők:

- A **FIGYELEM TERE** forrása, intenzitása, irányultsága és lehetséges összetétele
- A **KOMMUNIKÁCIÓS TÉR** formális elemei – a tematizáló személy jelzésével
- Az **INTENZITÁS TERÉNEK** jellemzői illetve lehetséges érvényesülései.

Az egyes dimenziók nem különülnek el egymástól.

A dimenziók elkülönítése csak és kizárólag amiatt szükséges, hogy egyrészt a figyelem irányát kijelöljék, másrészt a fogalmi meghatározást – azaz a róluk való gondolkodást – lehetővé tegyék.

A dimenziók között nincs sem sorrendi, sem oksági kapcsolat.

A dimenziók áthatják egymást.

A dimenziók közötti áthatás az érintett személyeken keresztül valósul meg – a dimenziók csak akkor értelmesek, ha azokban a személyek érintettek.

Egy-egy személy egy időben több szervezeti dimenzióban is érintett. Az egyikben szerzett benyomásait, információit, inspirációit stb. érvényesíti a többi dimenzióban is. Ez az érvényesítés annál eredményesebb, minél inkább tudatában van ennek az illető, minél tudatosabb ez irányú szándéka.

Részletesebben lsd. **Felügvelt szervezeti dimenziók** c. eljárásban.

6 A ZK Szg. intézményei⁹

6.1 Zöld Kakas Líceum Mentálhigiénés Szakgimnázium, Gimnázium és Általános Iskola

A Zöld Kakas Program megvalósításának központi színtere. Az iskolában folyó közismereti-, valamint szakképzés a további sikeres életút szempontjából elengedhetetlen feltételeket teremti meg.

6.1.1 Csoportszervezés

Az iskolában, a többségi iskolákban általánosan alkalmazott módon, *iskolatípusba* és *évfolyamokra* kerülnek beíratásra a tanulók.

Az iskolában az oktatásszervezés

- egyrészt személyre szabott
- másrészt projektalapú.

A személyre szabott oktatásszervezés keretében a tanulás/tanítás jellemző módon csoportos keretekben zajlik.

A csoportszervezés alapja ugyanakkor nem az évfolyam, hanem a tanulók sajátosságai, illetve az evvel harmonizáló tanítási/tanulási koncepció.

A csoportok között megkülönböztetett szerepet játszanak az u.n. identifikációs csoportok (I-csoport). A tanuló értelemszerűen abba az I-csoportba kerül besorolásra, ahol a legharmonikusabban „identifikálódik”. Ebben az identifikációban kiemelt szerepet játszik az I-csoport vezetője valamint az általa képviselt koncepció. Az I-csoportvezető és a tanuló között kialakuló és működő kapcsolat az egyik alapja a tanulókkal való hatékony munkának (a másik a személyes segítővel való kapcsolata). Az I-csoportvezető felelőssége, hogy a csoportjába tartozó minden tanuló személyre szabott tanulási/fejlődési útját folyamatosan figyelemmel kíséresse, menedzselje.

Minden tanuló tagja valamely I-csoportnak (lehetséges az is, hogy az adott I-csoport funkciója csak adminisztratív jellegű).

Egy tanuló csak egy I-csoportnak lehet tagja.

Minden tanulónak folyamatosan lehetősége a váltás az I-csoportok között.

⁹ Az intézmények működtetője az MH Líceum Alapítvány

Tanítás/tanulási aktivitás u.n. **projektcsoporthoz** zajlik. Lehetőség van az I-csoportok keretében is projektcsoporthoz létrehozni, de az I-csoportoktól függetlenül is.

A projektcsoporthoz fő szervező ereje – szemben az I-csoporttal – a projektaktivitás.

A projekt-csoport rövid időtartamra (néhány óra - néhány hónap) szerveződik – szemben az I-csoporttal, ami min. 4-6 éves időtávban gondolkodik.

Részletesebben lsd. [ZKMR 03-01 Személyközpontú oktatásszervezés](#) c. eljárás

6.1.2 Elkülönült oktatási egységek

1.	ÁLTALÁNOS ISKOLA	1-8 évfolyam
2.	GIMNÁZIUM	9-12 évfolyam
3.	SZAKGIMNÁZIUM	9-14 évfolyam

Tanulmányi terület:	Művészet
A szakképesítés azonosító száma:	4 0213 01
A szakképesítés megnevezése:	Képző- és iparművészeti munkatárs
Szakirányok megnevezése:	Művészeti és médiafotográfus Mozgókép és animációtervező

6.1.3 A tanulók tanulási útjai

- A személyre szabott oktatás-szervezés lehetővé teszi, hogy a tanulók
- egyrészt adottságaiknak, haladási ütemüknek stb. megfelelően **egyéniileg vegyék fel tantárgyaikat** (amikből az elkövetkező időben eredményt kívánnak elérni),
  - másrészt **egyéniileg választhassák meg** az(oka)t a **projektcsoporthoz**, melyek aktivitásaiban részt kívánnak venni.

E módszer – összhangban a fő szervezeti célokkal – lehetővé teszi, hogy a tanulók egyes tantárgyakból visszamaradjanak, másokból előre szaladjanak. A programban résztvevő tanulók tantárgyaikat egyéniileg veszik fel, projektcsoporthozjaikat egyéniileg választják meg - személyes segítőik támogató együttműködését igénybevéve. E tantárgyfelvétel értelemszerűen az érettségi tárgyra is vonatkozik, beleértve a szabadon

választható, avagy pl. igazolt diszfunkciók miatt alternatív módon választandó érettségi tárgyakat is.

A tanulók menet közben bármikor kezdeményezhetik valamely korábban felvett tantárgy leadását, másik felvételét. Ez irányú kezdeményezéseiket I-csoportvezetőjük illetve személyes segítőjük legitimálja, ajánl módosítást a kezdeményezésben.

A tanulók menet közben bármikor kezdeményezhetik valamely korábban választott **projektcsoport** leadását, illetve másik választást. Ez irányú kezdeményezéseiket I-csoportvezetőjük illetve személyes segítőjük legitimálja, ajánl módosítást a kezdeményezésben.

Mind a tantárgyak, mind a projektcsoportok leadását, másikkal választását a személyes segítő illetve I-csoportvezető is kezdeményezheti.

6.2 Zöld Kakas Ifjúsági Tanácsadó Szolgálat

Az iskolában folyó tevékenység támogató intézménye. Szolgáltatja az iskola számára a gyermekjóléti, a szociális, a pályaorientációs, a karriertervezési feladatok ellátását.

Biztosítja és ápolja a ZK Szg. külső kapcsolatait a gyermekjóléti, szociális és nevelési intézmények, szolgáltatók terén.

6.3 Zöld Kakas Líceum Szakképzés-szervezési Kft.

Az iskolában folyó tevékenység kiegészítő intézménye.

Kiemelt szerepe van az iskolai szakképzésben résztvevő tanulók szakmai gyakorlata szervezésében.

6.4 Öt Elv Iskolaszövetkezet

Az iskolában folyó tevékenység támogató intézménye.

Szolgáltatja az iskola tanulói számára a mentálhigiénés, kríziskezelési, preventív, személyes segítséssel kapcsolatos feladatok ellátását.

Inkubátorház jellegével biztosítja az iskola és az u.n. munka világa közötti átmenetet, segít a megfelelő munkahely megtalálásában az iskola tanulói számára.

Aktív szerepet vállal a tanulók vállalkozási ismereteinek bővítésében, vállalkozási készségeinek fejlesztésében, a pénzhez való reális viszonyuk kialakításában, az iskola melletti munkavégzés és pénzkereset feltételeinek biztosításában, a felelős munkavállalói attitűd kialakításában.

6.5 NapKovi Alapítvány

Az iskolában folyó tevékenység támogató intézménye.

A NapKovi Alapítványt az iskola egyik alapító munkatársa, Kovács Éva emlékére hoztuk létre.

A NapKovi Alapítvány mindenekelőtt az iskola tanulói és munkatársai önfejlesztő aktivitásait támogatja és ismeri el. Ennél fogva a Zöld Kakas Program innovációs tevékenységének egyik centruma, már több alkalommal is ennek kere-tében kerültek kimunkálásra új módszertanok, eljárások, szervezeti megoldások – melyek aztán innen kerültek be a Zöld Kakas Program intézményei mindennapi életébe.

6.6 Zöld Kakas Tehetségpont

Az iskolában folyó tevékenység kiegészítő intézménye.

Célcsoportunk, az atipikus tehetségű gyermekek/fiatalok tehetség-azonosítással, tehetség-gondozással, tehetség-tanácsadással kapcsolatos tevékenységeit fogja össze. Különös figyelmet fordít az ú.n. átütő tehetségű gyermekek/fiatalok gondozására, a ZK Szg. mindennapi tevékenységébe illesztésére.

A ZKT nem önálló jogi személy, az MH Líceum Alapítvány szervezeti egységeként működik.

A ZKT 2010 óta regisztrált tagja a magyar tehetségpontok hálózatának.

A ZKT kiváló tehetségpont minősítéssel rendelkezik.

7 A VÁLASZTOTT KERETTANTERV

A Zöld Kakas Program által választott kerettanterv az általános iskolai képzés számára

Kerettanterv az általános iskola 1–4. évfolyamára¹⁰

Kerettanterv az általános iskola 5–8. évfolyamára¹¹

A Zöld Kakas program által választott kerettanterv a középiskolai képzés számára

Kerettanterv a gimnáziumok 9–12. évfolyamára¹²

Kerettanterv a szakképzés területére¹³

¹⁰ https://www.oktatas.hu/koznevelas/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_alt_isk_1_4_evf

¹¹ https://www.oktatas.hu/koznevelas/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_alt_isk_5_8

¹² https://www.oktatas.hu/koznevelas/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_gimn_9_12_evf

¹³ [Oktatási Hivatal \(oktatas.hu\)](https://www.oktatas.hu)

[4_0213_01_Kepzo_es_iparmuv_MUVESZETI_es_MEDIAFOTOGRAFUS_kttv.docx \(live.com\)](#)

A jelen pedagógiai program illetve a választott kerettantervek szerves egységet képeznek.

Megjegyzés a fenti kerettantervekben rögzítetteket a helyi tantervben rögzített eltérésekkel érvényesíti az iskola.

8 A ZK SZG. VÁLLALT PROBLÉMATERÜLETEI ÉS MEGOLDÁSAI – KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓK

8.1 Halmazódó (egynél több) hátrányok

8.1.1 Jellemzés

Egy-egy, hátrányos megkülönböztetést előidéző helyzetet (mint pl. "csak" diszgráfia, "csak" etnikai származás, "csak" kulturális elmaradás stb.) ma a közoktatás intézményrendszere jó eséllyel képes kompenzálni. Ezekben az esetekben többnyire jól látható maga az "ok", így az átlagosnál kicsivel több figyelemmel, a kortárs közösség átlagosnál erőteljesebb motiválásával jó eredmények érhetőek el.

Halmazódások esetén az említett eszközök működtetése már kevés. Halmazódások esetében ugyanis nem különíthető el egy, jól meghatározott "ok", a személyiség sajátos, rejtélyes védekező mechanizmusokat épít ki.

8.1.2 Megoldás

Személyközpontú gondoskodás.

A gondoskodás egy - markáns - eleme a személyközpontú pedagógiai munka.

8.2 A hiány mindig valami többlettel jár együtt

8.2.1 Jellemzés

Köznap tapasztalat, hogy az atipikus tehetségű gyermekek/fiatalok számos **hiánnyal** rendelkeznek. Hiánnyal – t.i. hozzánk, a többséghez képest értelmezhetően rendelkeznek ők hiánnyal.

Ezt az eltérést jórészt csak mi, a többség érzékeljük az ő hiányuknak – ők maguk általában nem. Éppen emiatt meglehetősen nehéz az ő együttműködési készségüket megnyerni az általuk nem érzékelt „hiány” leküzdésében.

Ugyanakkor az atipikus tehetségű gyermekek/ fiatalok között számos tehetség fedezhető fel. Azaz többségük egyfajta képesség/készség-**többlettel** rendelkezik hozzánk, a többséghez képest. Sok sikeres közéleti ember CV-jében arról számol be, hogy ő rossz, komisz kölyök - atipikus tehetségű fiatal volt.

Köznapitapasztalat, hogy az atipikus tehetségű gyermekek/ fiatalok között számosan rendelkeznek **különös és/vagy átütő intenzitású képességekkel** - amiket csak azért nem tekintünk tehetségnek, mert vagy fel sem ismerjük azokat, vagy nem látjuk hasznosíthatóságuk lehetőségét, s így nem hogy tehetségnek, hanem éppen zavaró devianciának tekintjük azokat.

8.2.2 Megoldás

A Program egyik hangsúlyos eleme a nyílt készség-/képesség-többlet valamint a különös és/vagy átütő intenzitású képességek (tehetség) gondozása illetve a rejtett készség-/képesség-többlet feltárása és gondozása.

Ennek intézményesült keretei

- a tanulási utak gazdag kínálata, a gazdag projektkínálat
- a Program keretében a projektalapú tanulás/tanítási helyzetek formális, nem-formális illetve informális formáinak preferálása,
- az Öt Elv Iskolaszövetkezet égisze alatt szervezett inkubációs program
- a Zöld Kakas Tehetségpont működtetése.

9 NEVELÉSI PROGRAMUNK

9.1 Viszonyaink - az iskola szereplőinek együttműködése

9.1.1 A tanuló és az intézmény kapcsolata

Az iskolában az oktatás-nevelés csoport-szerveződés keretei között folyik. Az alapvető szervezeti egység az I-csoport¹⁴.

A tanuló háromféle módon, hármas minőségben kapcsolódik az iskolához:

- Egyrészt, mint valamelyik I-csoport tagja. Ekkor, mint a csoport tagja az adott I-csoport vezetőjén keresztül érvényesül viszonya az iskolával.
- Másrészt, mint különféle projektcsoportok tagja – a projektevékenységeken keresztül kapcsolódik az iskolához.

¹⁴ I-csoport = identifikációs csoport.

- Harmadrészt, mint szuverén egyéniség. Ekkor, mint individuum a személyes segítőjénn keresztül realizálódik kapcsolata az intézménnyel.

A háromféle viszonyulás nincs egymással hierarchikus kapcsolatban; feltételezik és kiegészítik egymást.

A felnőtt-tanuló viszonyt éppúgy, mint a tanuló-tanuló és a felnőtt-felnőtt viszonyt a **szimmetria** jellemzi. Alapja az alapértékként megfogalmazott **autonómiatörekvés** elismerése és tiszteletben tartása. Minden kapcsolat, viszony esetében elengedhetetlen a szerepek, kompetenciák¹⁵ és felelőségek pontos körülhatárolása és tiszteletben tartása.

Természetesen ebben a vonatkozásban a felnőttnek (tanárnak, segítőnek, egyéb munkatársnak) meghatározó felelősége van. Ő tudatos választás révén képviseli a ZK Szg. alapértékeit és felügyeli azok megvalósulását - miközben az értékek realizálásában a tanulók és a felnőttek azonos mértékben vesznek részt.

A tanulókkal, munkatársakkal kapcsolatos felmerülő problémák, konfliktusok megoldása érdekében a resztoratív szemléletmód jegyében járunk el, az azt szolgáló eszköztárat alkalmazzuk.

9.1.1.1 A tanuló részvétele az intézmény döntési folyamatiban

A ZK Szg. szervezeti ethosának meghatározó eleme az autonómítás-törekvések felismerése és támogatása – és ez érvényes tanulóinkra és munkatársainkra egyaránt.

A ZK Szg. szervezeti kultúrájának – a fentiekből következően – meghatározó eleme a partnerség. T.i. az autonómítás-törekvések csak társas közegben képesek érvényesülni, ahol az egyes autonómítás-törekvések csak a többiekkel együttműködésben képesek fejlődni.

Részletesebben lsd. a **ZKMR 05-02 Szervezeti kultúra működtetése és felügyelete** c. eljárást.

Minden tanuló éppen úgy élhet a kezdeményezés jogával, mint bármelyik munkatárs.

A kezdeményezés éppen úgy irányulhat kimondottan az ő személyét érintő dologra, mint az iskola kisebb vagy nagyobb közösségét érintőekre.

Minden kezdeményezés közösségi legitimációs fórumokon nyer legitimációt, vagy kerül elutasításra. Azok a közösségek, ahol valamely kezdeményezés legitimációja eldől olyan személyekből áll, akik közvetlenül érintettek az adott ügyben. A legitimációs folyamat során a közösség különösen ügyel arra, hogy a szervezet ethosának kívánatos szintje megerősítést nyerjen.

Részletesebben lsd. a **ZKMR 05-01 Delegált felelőségek rendszere, személyek kiválasztódása** c. eljárást.

A ZK Szg. szervezeti kultúráját átható resztoratív szemlélet és eszközkészlet megfelelő a kezdeményezéseket esetenként kísérő feszültségek oldására, az esetlegesen feszültté váló viszonyok ismételt harmonizálásra.

¹⁵ Itt döntési jogkör értelemben!

9.1.2 A tanulócsoporthoz való besorolás

Új tanulóink egy ún. kiválasztódási folyamat eredményeként kerülhetnek be az iskola tanulóinak közé. A kiválasztódási folyamat során mind a két fél – t. i. a bekerülni vágyó tanuló illetve az iskola – kölcsönösen meggyőződhet arról, hogy *bejósolhatóan* eredményesen fognak-e tudni együttműködni a ZK Szg. szervezeti ethosza jegyében.

A kiválasztódási folyamat több formában is realizálható, ez függ részben az iskola aktuális lehetőségeitől, kínálatától, részben a bekerülni vágyó gyermek/ fiatal atipikus tehetsége sajátosságaitól.

A kiválasztódási folyamat alatt a bekerülni vágyó gyermek/ fiatal már „kap” a Program munkatársai közül egy személyes segítőt, aki menedzseli a kiválasztódási folyamatot, majd – annak sikeres esetében – a tanuló beilleszkedését az iskola struktúrájába.

Részletesebben lsd. a [ZKMR 05-01 Delegált felelőségek rendszere, személyek kiválasztódása](#) c. eljárást.

A csoportképzés kritériumai:

- *Az alapvető csoportképzés* legfontosabb kritériuma a tanuló identifikálódási hajlandósága valamint a tanuló sajátosságai, mint pl.: **felkészültsége, tanulási stílusa és tempója, mentálhigiénés állapota, hajtóerői alkotta mintázat, azonosítható törekvései stb.** E szerint alakítjuk ki az I-csoportokat.
- *A másodlagos csoportképzések* kritériumai lehetnek pl. a tanulók **mentálhigiénés problémái, sajátosságai**, lehet **tanulásszervezési** megfontolás (pl. idegen nyelv oktatása), lehet **érdeklődés** szerinti, lehet **projektek** szerint, lehet a szociális helyzet, lehet az aktuális élethelyzet stb.
- A kiscsoportos fejlesztések keretében a csoportképzés az azonos vagy hasonló **készség-/kompetencia-mintázatok** mentén valósulnak meg.
- Az iskola rendelkezésére álló infrastruktúra részben lehetőségeket teremt, részben korlátként jelentkezik a csoportképzési folyamatban.

Mind a csoportok kialakításakor, mind a tanulók csoportba sorolásakor a lehető legteljesebb mértékben igyekszünk a tanulók egyéni, személyre szabott haladási útjait támogatni.

A csoportok összetételének figyelése folyamatos. Cél az, hogy a tanulók mindenkor a számukra legmegfelelőbb csoportokba kerüljenek.

9.1.2.1 Az I-csoportvezető felelősége

Az I-csoport azoknak a tanulóknak a közössége, akik számára az I-csoport vezetőjének személye és koncepciója meghatározó **identifikációs** erővel bír.

A csoport összetartó ereje alapvetően a csoportvezető személye, személyisége.

Az I-csoportvezető felelőssége mindenekelőtt

- a csoportba tartozó tanulók személyes fejlesztési terveinek felügyelete (a személyes fejlesztési tervek kimunkálása a személyes segítő felelőssége)
- a csoportba tartozó tanulók személyes órarendjeinek felügyelete
- a csoport, mint közösség működtetésének a felügyelete
- a csoportba tartozó tanulókkal kapcsolatos adminisztráció felügyelete
- a csoportba tartozó tanulókkal dolgozó munkatársak részvételével szervezett stábok működtetése.

9.1.3 A munkatársak és az intézmény kapcsolata

A [ZK Szg.](#) s benne az iskola jellemzően ethosz-orientált jelleggel működő szervezet.

Az [ethosz-orientált szervezet](#) az evolúciós szervezetelmélet keretében értelmezhető.

A ZK Szg. legfőbb törekvése - a [szervezeti ethosz](#)ának realizálása.

A ZK Szg. szervezeti ethosza az öt alkotó személyek – tanulók és munkatársak - személyes ethoszainak egyfajta összegződéseként áll elő.

A munkatársak személyes ethoszai

- egyrészt **szándékos választások** eredményei
- másrészt morális tartalmúak, amennyiben a "JÓ" iránti **feltétlen elkötelezettséget** foglalják magukban
- harmadrészt összhangban vannak saját **autonómítás-törekvésükkel**, annak egyfajta megnyilvánulásai
- negyedrészt meghatározó elemei a ZK Szg. szervezeti ethoszának.

(A munkatársak és a tanulók közötti különbség talán a legteljesebben éppen személyes ethoszaik kifejelettségében, s evvel együtt tudatos és szándékolt képviseletében érhető tetten.)

Részletesebben lsd. még a [ZKMR 01-00 Minőségpolitika](#) c. eljárást

Mint ethosz-orientált szervezet, a ZK Szg. esetében is a munkatársak kapcsolatait alapvetően határozza meg a [személyek egymást választása](#) elve és gyakorlata.

A ZK munkatársi körébe oly módon tud valaki bekerülni, ha ő alapvetően „JÓ”-nak tartja a munkatársak által képviselt moralitást.

S ez fordítva is igaz. A ZK munkatársai csak azt a személyt fogadják maguk közé, akinek moralitását valamint az őt jellemző drive-ot, autonómítás-törekvést a magukéhoz hasonlóknak találják. A képzettség, a szakmai tudás és tapasztalat csak ezek után kerül mérlegelésre.

Az újonnan befogadott munkatárs dominanciája (fontossága, befolyása stb.) a szervezetben annak mértékében alakul, amilyen mértékben az ő személyes ethosza befolyást gyakorol a szervezeti ethoszra.

Mivel a személyek a ZK-ban folyamatos változásban, fejlődésben vannak - folyamatosan változik, fejlődik személyiségük, moralitásuk, megélt autonómításuk és autonómítás-törekvésük is. Ennek függvényében folyamatos és dinamikus változásban van az is, hogy a ZK szervezeti ethosza alakításában éppen ki milyen mértékben részes.

Amennyiben valaki esetében az említett változás, fejlődés lelassul, megáll, komolyan számíthat arra, hogy egyre kevésbé lesz meghatározó részese a ZK szervezeti ethosza befolyásolásának.

Amennyiben valaki esetében az említett változás olyan irányt vesz, amely növekvő mértékben kezd eltérni a szervezetet jellemző moralitástól, úgyszintén számíthat arra, hogy egyre kevésbé lesz meghatározó részese a ZK szervezeti ethosza befolyásolásának.

Részletesebben lsd. még a [ZKMR 05-01 Delegált felelőségek rendszere, személyek kiválasztódása](#) c. eljárást

9.1.3.1 Az együttműködés jellegzetességei

9.1.3.1.1 Műhelyszerű működés

A felmerülő szakmai, pedagógiai, mentálhigiénés, együttműködési stb. problémákat a probléma által érintett munkatársak közössége beszéli meg, jut megoldási javaslatra. A műhelyszerű működésnek vannak állandó intézményei (műhely, heti stábok stb.), de a felmerülő probléma jellegéből adódóan alkalmi munkacsoport is létrejöhet. Ebben az esetben nagy súlyt fektetünk arra, hogy minden érintett részt vegyen a probléma megoldási folyamatában. A csoport nem döntéshozó fórum.

Részletesebben lsd. még a [ZKMR 02-02 Felügyelt szervezeti dimenziók](#) c. eljárást.

9.1.3.1.2 Kooperativitás

Ahhoz, hogy a felmerülő feladatokat, problémákat hatékonyan oldjuk meg, szükség van arra, hogy az érintettek mindegyike elfogadja, meggyőződéssel képviselje a konszenzussal kialakított megoldási javaslat alapján – a kompetens¹⁶ személy által - meghozott döntést.

Ha az intézményben dolgozók a felmerülő feladatokat, problémákat együtt oldják meg, akkor mindenki magáénak érzi a döntést, nem kerül ellentmondásba annak végrehajtásánál. Feltétlenül szükséges, hogy a megoldás kimunkálásában azok vegyenek részt, akik érintettek, akiknek dolga a megoldás megvalósítása.

Részletesebben lsd. még a [ZKMR 05-01 Delegált felelőségek rendszere, személyek kiválasztódása](#) c. eljárást.

¹⁶ Ez esetben: döntési felelősséggel a közösség által felruházott és legitimált személy.

9.1.3.1.3 Konszenzusos döntések

Alapelv

- A döntés és a felelősség **EGYSZEMÉLYI**
- A döntés-előkészítés **KOLLEKTÍV**
- Az érintettek **KONSZENZUSOS** megoldásra törekednek.

A döntések előkészítése, a problémák megoldási módjának kimunkálása mindig csapatmunka. A cél, hogy az összes érintett egyetértésével találkozzék a döntési javaslat. Addig kell dolgozni egy kérdésen, amíg minden érintett számára elfogadható megoldási javaslat születik – a kívánatosnak tekintett szervezeti ethosz jegyében.

A döntés ugyanakkor egyszemélyi: a döntést a kérdéses ügyben a szervezet által legitimált, kompetens személy hozza meg, miközben számíthat arra, hogy a döntés végrehajtásában támogatják őt kollégái, akik azt magukénak érzik, hiszen együtt alakították ki.

9.1.3.2 Konszenzusos kompetenciák

A feladatok elvégzésére, a feladattal kapcsolatos döntéshozatalra és a felelősség viselésére feljogosított személy az lehet, aki hitelesen képviseli a kívánatosnak tartott szervezeti ethoszt, aki szívesen vállalja az evvel járó felelősséget, és akit e szerepében a munkatársak közössége legitimál.

Az adott személy döntési hatáskörét és felelősségét alapvetően a szóban forgó személy vállalása, valamint a közösség legitimálása határozza meg - és nem más (mint pl. státus, kialakult szerepek, stb.)

9.1.4 A szülők és az intézmény kapcsolata

Az iskola fontosnak tartja a szülőkkel (gondozókkal) való együttműködést. A szülőkkel való kapcsolattartásban különbséget tesz a 18 év alatti és a nagykorú, 18. életévüket betöltött tanulók között. Bár pedagógiai értelemben azt tartjuk kívánatosnak, ha a tanuló, a szülő és az iskola a tanuló érdekében együtt tud működni, tudomásul vesszük, hogy az iskolánkban megjelenő tanulók esetében ez nem mindig valósul meg.

Sok esetben kívánatos lenne a szülők/gondviselők mentálhigiénés gondozása, segítése is – ezt csak korlátozott mértékben vállalja fel az iskola.

Vállalt küldetésünk szerint az iskola a tanulókkal áll szerződéses viszonyban és nem a szülővel!

Ugyanakkor a szülők folyamatos tájékoztatását, a velük való együttműködés fenntartását fontos feladatunknak tartjuk – erre szolgáló intézményeink: szöveges értékelő lapok, bizonyítványok, kompetencia-tanúsítványok, szülői műhelyek, eseti személyes megbeszélések, válságstáb¹⁷.

9.2 Nevelőmunkánk metodikája

A ZK Szg. módszertani eszközkészletét a küldetésnyilatkozatban, ill. a minőségpolitikában rögzítettek határozzák meg. A ZK Szg. keretében előnyben részesített metodikai megfontolások a Program Minőségirányítási Rendszerének megfelelőek.

- 1. A személyközpontú gondoskodás** érvényes mind a segítségért hozzánk fordulókkal, mind tanulóinkkal, mind a munkatársainkkal kialakítandó viszonyunkra. Minden esetben *egyéni* problémákra keresünk *adekvát* megoldást.
- 2. A resztoratív szemléletmód** áthatja az egész programot. A szervezeti ethoszunknak meghatározó eleme e szemléletmód, s evvel együtt a segítő attitűd érvényesítése.
- 3. A segítségért, együttműködésért hozzánk fordulók, munkatársaink és tanulók önmaguk iránti felelősségének kifejlesztése** szervezeti ethoszunknak meghatározó eleme. Ez pl. az u.n. szerződéses rendszer működtetésében ölt testet – az intézmény és a tanuló egyenrangú partnerekként kötnek szerződést együttműködésük érdekében.
- 4. Az önmagunk iránti felelősség kifejlesztéséhez szükséges a közvetlen környezet egyértelmű visszajelzése.** Ennek fontos eszköze a szervezeti ethosz kívánatos állapota és szintje **átélhetőségének** folyamatos biztosítása mind a munkatársak, mind a tanulók számára. Ezen átélések során keletkezett élmények közül a releváns élmények megerősítése az ú.n. élő, orális kommunikációs terek felügyelt működtetése keretében valósul meg.

---

¹⁷ Ha a tanuló kritikus helyzetbe kerül, akkor hívunk össze u.n. válságstábot a probléma megoldására. A válságstáb tagja mindenki, aki az adott tanulókkal kapcsolatban van (I-csoport vezető, személyes segítő, iskolavezetés, szaktanár, fejlesztő, pszichológus, szociális szervező stb.). E stáb munkájába kap esetenként meghívást a szülő, más hozzátartozó, illetve a tanuló iránt felelősséget vállaló személy is.

5. Az atipikus tehetségű tanulókra jellemző ú.n. [impreszív világ-elsajátítás](#)¹⁸ magas intenzitású érzelmi kommunikációs terek működtetését teszi elengedhetetlenné.
6. A **projektalapú oktatás** lehetővé teszi tanulóink tanulási/ismeretelsajátítási specialitásaihoz igazodva a hatékony és eredményes munkavégzést.
7. Az u.n. formális mellett nagy jelentőséget biztosítunk az u.n. **nem-formális** valamint az u.n. **informális** tanítás/tanulási helyzeteknek, lehetőségeknek és az ily módon keletkezett tudások elismerésének, tanúsításának.
8. A személyenként különböző mintázatok mentén épülő [tudás-konstrukciók](#)¹⁹ fel- és elismerése meghatározó eleme a tanulókkal és a munkatársakkal való együttműködésnek.
9. A foglalkozásokba beépülő **készség-, és kompetenciafejlesztések** minden esetben a környezetükkel való harmonikus együttműködés kialakítását és fenntartását szolgálják.

Részletesebben lsd. még [ZKMR 02-04 Szervezeti értékek azonosítása](#) c. eljárást

9.3 Tevékenységeink

9.3.1 Mentálhigiénés gondozás

9.3.1.1 A valamennyi tanulónk számára biztosított mentálhigiénés gondozás formái:

1. **Egyéni gondoskodás.** Az u.n. **személyes segítő rendszer** keretében differenciált, alapvetően a tanuló sajátosságaihoz, élethelyzetéhez igazodó együttműködési formákat ajánl meg, ill. tesz lehetővé a ZK Szg. Fontos törekvés, hogy kölcsönös választás útján alakuljanak ki segítő-segített kapcsolatok. Ezen később bármelyik fél kezdeményezésére közös megegyezés alapján lehet változtatni. A személyes segítői rendszer lehetővé teszi, hogy minden tanuló megkapja azt az egyéni figyelmet és segítséget, melyre fejlődéséhez szüksége van. A személyes segítő feladata, hogy folyamatosan figyelemmel kísérje segítettje teljes életét - aminek csak egy része az

¹⁸ Az atipikus tehetségű tanulók jellemző módon nem az elvont fogalmiság alapján kialakított képzetek, az azokhoz kötődő jelentések révén – azaz: nem a szokásos értelemben vett *tanulás* útján építik fel tudás-konstrukcióikat. Sokkal inkább totális jellegű **impreszióik**, az azokkal együtt megjelenő u.n. **jelentés-élményeiken** keresztül formálják meg holisztikus jellegű tudás-konstrukcióikat.

iskolai élet. A személyes segítő felelőssége, hogy segítettjével bizalmi viszony alakuljon ki és maradjon fenn. A személyes segítő felelőssége, hogy szükség esetén további szakemberekhez forduljon segítségért segítettje érdekében. A személyes segítő felelőssége továbbá a tanulókkal kapcsolatos személyiségfejlesztő tevékenységek koordinálása. A személyes segítő köti meg segítettjével az alapszerződést az iskola nevében, segít egyéni tanulási tervének kialakításában, valamint gondozza a tanuló egyéni tanulási/haladási tervét. A személyes segítés vállalása meghatározó eleme a ZK Szg. szervezeti ethosának. A személyes segítői tevékenységre a program időkeretet biztosít, anyagilag is elismeri.

A ZK Szg. minden, benne résztvevő tanuló számára személyre szóló haladási és fejlődési tervet készít – szoros együttműködésben a tanulókkal, és figyelembe véve a ZK Szg. aktuális kínálatát és lehetőségeit. A program kimondottan épít a személyes segítőkre illetve a tanulók **kezdeményezéseire**, melyek a tanulók sajátosságáiból indulnak ki.

2. A mások illetve önmagunk iránti felelősségre nevelésnek fontos eszköze az iskola és a tanuló kapcsolatát formalizáló **szerződéses rendszer** működtetése. Polgárjogi szerződésben szabályozza az iskola és a tanuló a felek jogait és kötelezettségeit, a szerződés módosításának lehetőségeit valamint a szerződésben foglaltak megszegésének következményeit. Itt kerülnek rögzítésre a tanuló egyedi problémáira és a ZK Szg. lehetőségeire tekintettel kialakított egyedi megoldások is. Az egyedi megoldásokat a program képviselője (a személyes segítő) és a tanuló együtt dolgozzák ki. A tanuló részéről történő (esetleges) szerződészegések esetére u.n. kiegészítő- vagy kis-szerződések lehetőségét rögzítik. E kis-szerződések teljesítése esetén a "priusz" megszűnik. Az iskola részéről és nevében minden olyan munkatárs, aki a tanulókkal formalizált kapcsolatba kerül, annak tárgykörében jogosult kis-szerződéseket kezdeményezni és kötni. A szerződések adott időtartamra, max. egy tanévre szólnak. A szerződés végleges tarthatatlansága esetén "felek levonják azt a következtetést, hogy nem tudják a vállalt feladatokat teljesíteni", ami a tanulói jogviszony megszüntetését vonja maga után.
3. A tudatos **közösségfejlesztés**. A kortárs csoportok kapcsolatrendszer építése, ápolása szerves része a nevelési folyamatnak. A közösséghez való erős kötődések segíthetik tanulóinkat karrierútjuk iskolai szakaszának sikeres teljesítésében, a későbbiekben mintaként szolgálhatnak, támaszt, mindenkor viszonyítási pontot jelenthetnek. A közösségfejlesztés formális színterei az I-csoport, a klf. tanuló

csoportokban zajló tevékenységek - köztük kiemelten a nem-formális ill. informális tanítási/tanulási helyzetek (mint pl. I-csoportkirándulás, tanévkezdő és félévkezdő tréningek, témanapok, suligyűlés, ballagás, szalagavató, Mikulás, Karácsony, teaház, konfliktusoldó csoport-foglalkozások, iskolaújság szerkesztése stb.). A rendszeres közösségi tevékenységek segítik a program alapértékeinek, alapelveinek érvényesítését. Egyik megjelenési formája bizonyos események ritualizálódása. Az I-csoportvezető viseli a döntő felelősséget tanulói, mint "közösségi lények" fejlődéséért.

- 4. A kis létszámú iskola.** A közösségfejlesztés valamint vállalt céljaink, alapelveink és alapértékeink érvényesíthetőségének egyik fontos előfeltétele a kis létszámú iskola. Az iskola méretéből adódóan mindenki ismer mindenkit, ami egyúttal lehetőséget teremt a mindenkéért vállalt felelősség kialakulásához is.

9.3.1.2 A munkatársaink számára biztosított mentálhigiénés gondozás formái

A tanulók számára biztosított mentálhigiénés gondozás mellett, avval azonos fontosságúan kezelt a programban résztvevő munkatársak számára biztosított mentálhigiénés gondozás. A ZK Szg. ethoszának egyik fontos eleme, hogy a munkatársak saját személyiségük folyamatos fejlesztésére, mentálhigiénés teljesítőképességük karbantartására folyamatosan figyelemmel vannak.

Mivel a személyes ethoszok egyfajta összegződéséből épül fel a szervezeti ethosz – a szervezeti ethosz felügyelete csak és kizárólag a szervezet tagjai (tanulók és munkatársak) személyes ethoszai felügyeletén keresztül valósítható meg. Ebből (is) következően a munkatársak figyelme és törekvése önnön személyiségük folyamatos fejlesztésére a szervezet működésének az alapja. Ennek megfelelően ezen önfejlesztések egy hányadát az intézmény finanszírozza.

A munkatársak számára biztosított mentálhigiénés gondozási lehetőségek egyúttal a szervezeti ethosz menedzselésének is eszközei. Ezen lehetőségek működtetése és folyamatos felügyelete képes megerősíteni a közös értékeket, az egymás iránti bizalmat, a biztonságot, amit a társak együttérzése jelent, teret biztosít a tapasztalatok alapján az egymástól való tanulásnak stb.

Többek között az alábbi lehetőségeket biztosítja a program:

- 1. Szupervízió.** Minden munkatársunk számára biztosítjuk a havi rendszerességű szakszerű szupervízió igénybevételét. Ajánljuk erre a programban résztvevő pszichológus munkatársainkat, ám módot biztosítunk más szupervisor választására is.

2. **Műhely.** Az iskolában zajló nevelési tevékenység számos, előre nem látható problémát vet fel - melyek megoldására csoportos fejlesztő tevékenységek keretében van remény. Ilyen pl. a személyes segítői munka újabb s újabb nehézségeire választ találni, a részképeség-zavarok fejleszthetősége különböző életkorokban, az egymástól való tanulás metodikája és gyakorlata, konfliktuskezelési technikák kipróbálása, bevezetése stb. A műhely e folyamatos fejlesztésnek egy jól formalizált terepe.
3. **ZK képzés** A tanév kiemelt tevékenysége belső tanárképzésünk, melyen való részvétel minden kolléga számára nyitott. Ez a képzés a ZK-ban szükséges speciális kompetenciákat fejleszti –természetesen személyközpontúan.
4. **Tréningek.** Évente min. 2 alkalommal, a tanév zárását követően, ill. a tanévkezdés előtt tartunk a munkatársak számára belső tréninget. A tanévzárást követően 2-3 napos u.n. „nyári egyetemen”, míg a tanévkezdést megelőzően a munkatársi gárda 2-3 napos u.n felkészítő tréningen vesz részt. A „nyári egyetem” kimondottan metodikai fejlesztés - alapvetően belső erővel. A tanévkezdő tréningen a tanév operatív előkészítésén kívül a kooperatív módszerek gyakorlásával, esetjátékokkal, bemutatókkal, ráhangoló foglalkozásokkal az egész éves együttműködést is előkészítjük. Ezek a tréningek nagy élményekkel, az összetartozás és a megbízható támasz érzésével vértetik fel a résztvevőket. A tréningen való részvétel önkéntes, ám arra finanszírozott időkeretet biztosít az iskola.
5. **Új munkatársak integrálása.** Mivel a program folytathatóságának előfeltétele az alkalmas munkatársi közösség, a becsatlakozó új munkatársak fél évig számíthatnak egy, az ő beilleszkedésüket segítő munkatárstól személyes segítségre.

9.3.2 A tanulók személyiségfejlesztése

Vállalt programunk szerint minden tanulónk tanulás- és/vagy magatartászavarral küzd, mely az esetek szinte mindegyikében egyéb problémákkal terhelődik. Így természetes, hogy tanulóink mindegyikénél fokozott gondot fordítunk személyiségük fejlesztésére, harmonizálására.

A fentebb felsorolt metodikák, eszközök e célt szolgálják.

A tanuló az iskolába kerülése folyamán több munkatársunkkal is találkozik. E folyamat során elkészül a tanuló anamnézise és profilja. A profil megalkotásában az adott tanulókkal közvetlenül kapcsolatba kerülő munkatársaknak konszenzusra kell jutniuk - t.i. ez alapján kerül kidolgozásra a számára megajánlható személyes fejlődési és haladási terv.

Részletesebben lsd. még [ZKMR 05-01 Delegált felelőségek rendszere, személyek kiválasztódása](#) c. eljárást.

Mint minden, így a tanuló személyiségfejlesztésével kapcsolatos lényeges események is rögzítésre kerülnek a ZK Szg. információs rendszerében²⁰.

A tanuló személyes története tartalmazza az első tanácsadói bejegyzéstől kezdve az évről évre megújuló állapotfelmérés bejegyzéseit, valamint a tanulókkal kapcsolatos fejlesztési célokat, az alkalmazott eszközöket, a lezárt fejlesztési folyamatok eredményeit.

Részletesebben lsd. még a [ZKMR 02-02 Felügyelt szervezeti dimenziók](#) c. eljárást.

Részletesebben lsd. még a [ZKMR 07-02 Adminisztráció működtetése](#) c. eljárást.

Ez biztosítja, hogy minden munkatársunk számára lehetővé válik az adott tanuló rövidebb-hosszabb előtörténetének visszakeresése - ami egyrészt alapot képes nyújtani a konkrét esetekben a teendők meghatározásához, másrészt biztonságosabbá teszi tanulókkal kapcsolatos döntéseket. A tanulók személyiségfejlesztésében a legnagyobb felelőséget a személyes segítő viseli. Munkájába beletartozik a részképeszavarokkal küzdő tanulók fejlesztésének koordinálása is – egyaránt figyelembe véve az esetlegesen rendelkezésre álló szakértői bizottsági diagnózisokat és ajánlásokat, illetve a tanulókkal kapcsolatban lévő munkatársak nagy felelősséggel megfogalmazott javaslatait.

A tanulók "közösségi lény" mivolta fejlesztésében a legnagyobb felelőséget az I-csoportvezető viseli.

9.3.3 Harmonizálás (felzárkóztatás)

Alapvetően nem a „valamihez való felzárkóztatás” – pl. a tanuló „felzárkóztatása” a központi kerettantervek követelményeihez – a cél, hanem a tanuló egyedi igényeinek, jellegzetességeinek, élethelyzetének, tehetségének, stb. megfelelő kínálat biztosítása.

Harmonizálás alatt alapvetően az atipikus tehetségű tanuló saját, belső hajtóerőinek valamint képességeinek és készségeinek az egymáshoz hangolását értjük – figyelembe véve, hogy az atipikus tehetségű tanuló hajtóerőinek irányultsága az autonóm személy kifejlődése irányába mutat.

Az atipikus tehetségű tanulónak a világhoz való viszonya, a **világ elsajátítása** – ami a tanuláshoz feleltethető meg – is egyéni mintázatok mentén zajlik, ahogy e folyamat egyfajta lecsapódásaként megjelenő tudás-konstrukciók is egyéni mintázatok szerint rendeződnek és épülnek.

²⁰ A saját fejlesztésű Zöld Kakas Informatikai Rendszer – „AdatBazi” - képes kezelni a Zöld Kakas Program összes adatát, lényeges információját – valamint a program folyamatos változásait.

Részletesebben lsd. még a [ZKMR 07-01 Infrastruktúra működtetése](#) c. eljárást

A program harmonizálási törekvései természetes módon veszik figyelembe az egyes tanulókra jellemző világ-elsajátítási mintázatainak valamint tudás-, képesség- illetve készségkonstrukcióik mintázatának sajátosságait is, sajátos változásaik dinamikáját is.

A ZK Szg. a jelzett mintázati sajátosságokat sajátos oktatásszervezési megoldásokkal igyekszik leképezni. Sok és folyamatosan változó, közismert terminológiával: formális, nem-formális tanulási/tanítási helyzeteket teremtünk – még az informális tanulási/tanítási helyzeteket is bevonjuk a lehetőségek közé.²¹ Ezek keretében a tapasztalati tanulás, a projektalapú tanulási formákat részesítjük előnyben.

Ezen sokféle és változó lehetőségek praktikus szervezésével áll elő a tanuló számára egyfajta egyéni tanulási út.

A személyre szabott, folyamatosan felügyelt és szükség szerint korrigált egyéni tanulási utak alkalmazása a harmonizálást szolgálja és kiváltja a „felzárkóztatást”.

Részletesebben lsd. még a [ZKMR 03-01 Személyre szabott oktatásszervezés](#) c. eljárást

9.3.4 Tehetséggondozás

Az atipikus tehetségű tanuló definitíve tehetségesnek tekinthető. Hisz rendelkezik

- különös képességekkel és
- ezek realizálására intenzív hajtóerőkkel.

Az atipikus tehetségű tanuló esetében az intenzív belső hajtóerőit és a különös képességeit kell harmonizálni a külvilág kínálta lehetőségekkel. Ebben az esetben ez a harmonizálás a releváns pedagógiai tevékenység. És e tevékenység - azonos a tehetséggondozással²².

A ZK Szg. széles körű kapcsolatrendszerrel épített ki és ápol. Partnereink számos lehetőséget ajánlanak fel részben azon tanulóinknak, akik az iskola által biztosítottnál magasabb szintű ismeretekre vágyanak (pl. idegen nyelv, informatika), részben azoknak, akik az iskolai rendszerünkben hiányzó területeken mutatnak tehetséget (pl. extrém sportok, web3, digitális eszközök kreatív alkalmazásai stb.).

Minden tanulónk számára lehetőséget biztosítunk az emelt szintű érettségi vizsgára felkészüléshez a kötelező érettségi tantárgyakból. Különleges esetben

²¹ Olyan lehetőségeket szervez a program folyamatosan, melyekben a tanulóknak módjuk nyílik a számukra adott u.n. impresszív világ-elsajátítással fordulni a világ felé.

²² Annyiban mégsem, hogy az atipikus tehetségű fiatalok esetében többnyire *nem* azonosítható a különös képességek és hajtóerők **hasznosíthatósága**. Az általában elfogadott tehetségkonceptciónál a hasznosíthatóság feltételként tételeződik.

megszervezzük, hogy vendégtanulóként más intézményben jusson hozzá a szükséges felkészítéshez, esetleg az érettségi vizsgát is ott tegye le.

Az iskola, mint akkreditált tehetségi pont lehetőséget teremt művészi képességekkel rendelkező tanulóink tehetségének kibontakoztatására is.

Az egyéni karrierutak tervezése, építése során munkatársaink nagy hangsúlyt helyeznek arra, hogy feltárják az egyéni képességeket és segítsék azok kibontakoztatását – ugyanakkor segítsenek a túlzó vágyak, a hibás önkép alapján kialakított irreális jövőkép reálissá formálásában.

Tehetséggondozási tevékenységeinket a Zöld Kakas Tehetségi pont fogja össze. A Zöld Kakas tehetségi pont 2013-ban nyerte el a Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége akkreditációját.

9.3.5 Ifjúsági Tanácsadó Szolgálat (ITSz).

Az ITSz az iskola mellett működő iskolaszövetkezet intézményeként szerves része a ZK Szg.nak.

Fő feladatai közé tartozik többek közt

- az iskola iránt érdeklődők, ill. segítségért hozzánk fordulók tájékoztatása,
- az iskola tanulói számára biztosítani a gyermekjóléti szolgáltatásokat
- az iskolába való bekerülési folyamat első fázisa
- az iskolát és a ZK Szg.-t megjeleníteni az ITSZ kliensei számára.

9.3.6 Öt Elv Iskolaszövetkezet

9.3.6.1 A tanulók munkaerőpiaci készségeinek fejlesztése

Vállalt feladatainkból következik, hogy nagy hangsúlyt fektetünk az egyéni karrierút építésére – elsősorban a középiskolás tanulók esetében. Ennek lényeges eleme a munkaerőpiac által egyre inkább megkívánt sajátos készségek fejlesztése (mint pl. reális önkép, a személyiségen belüli erősségek és gyengeségek tudatos feltárása és kezelése, rövid- és hosszútávú személyes célok definiálása, a célok eléréséhez szükséges stratégia és taktika kialakítása, sikerességkritériumok megfogalmazása és egyes életperiódusok eszerinti értékelése stb.). E készségek fejlesztése a személyiségfejlesztési tevékenységgel összehangoltan zajlik.

A formális, nem-formális és informális tanítás/tanulási helyzetek szervezése keretében (is) zajló készségfejlesztések során tudatosan nagy hangsúlyt fektetünk a munkaerőpiac által megkövetelt készségek fejlesztésére is (mint pl.

csoporthoz való dolgozás, azonosulás a feladattal, teljesítményelvárásoknak való megfelelés, célirányos ismeretszerzés, megújulási készség, magasfokú önismeret és az önértékek képviselése, probléma felismerési és megoldási készségek stb.)

9.3.6.2 Egyéni karriertervezés

Középiskolás tanulóink mindegyikének szükség szerint elkészítjük egyéni készség-, motiváció- és pályatükörét.

E felmérések módját nyújtják a reális én-célok kitűzéséhez, a változások nyomkövetéséhez. Egyúttal komoly segítséget kínálnak az I-csoportvezetők valamint a személyes segítők számára.

A 8. valamint a 11., 12. és 13. (14.) évfolyamokon egyéni tanácsadással segítjük iskolaválasztásukat, pályaválasztásukat, munkahelykeresésüket.

9.3.6.3 Munkatapasztalat-szerzés

Részben az Öt Elv Iskolaszövetkezet keretein belül, részben a Zöld Kakas Líceum Kft. gyakorlati szakképzés szervezési tevékenysége keretében, szervezett formában kínálunk lehetőséget tanulóink számára az élményszerű munkatapasztalatok megszerzésére

Néhány lehetséges megvalósulás

- üzeme látogatások
- tanulómunka szervezése, bonyolítása
- piaci megrendelések fogadása
- az iskola valódi megrendeléseket ad egyes vállalkozó tanulócsoporthoz (pl. taneszköz készítésre, a fenntartó Alapítvány programjain közreműködésre stb.)
- vállalkozói ötletek megvalósításához háttér biztosítása
- u.n. védett munkahelyek biztosítása (az esetleges sikertelen munka-, ill. munkahelyválasztás után segítünk a kudarc feldolgozásában és újabb lehetőségek felkutatásában – anélkül, hogy munkanélkülivé kelljen válni)

9.3.7 Az iskola által kínált élmények

Az iskola a tanuló számára a tanulási lehetőségen túl szocializációs közeget, sajátos értékeket képviselő referenciacsoporthoz is jelent. Azok az élmények, melyek megszerzésére az iskola hivatott:

Az egyéni teljesítmény mérhetőségének élménye (a kimeneti követelményeknek való megfelelés, a tanuláson kívül számtalan területen kibontakoztatható kreativitás kipróbálása, stb.)

A kortárs csoportban való létezés élménye (a saját helyének, szerepének, lehetőségeinek kipróbálása, a közösség hatékony működésének segítése stb.)

Mintaadó felnőttekkel való találkozás, együttműködés, sajátos kapcsolatok kialakításának élménye (szaktanár, személyes segítő, segítők, stb.)

Egy markáns értékrendet felmutató intézményhez való tartozás élménye (működési rend, ünnepélyek, rítusok, szokások, hagyományok, írott és íratlan szabályok stb.).

9.3.8 **Gyermek- és ifjúságvédelem**

A gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat az iskola mellett, az Öt Elv Iskolaszövetkezet keretein belül működő Zöld Kakas Ifjúsági Tanácsadó Szolgálat látja el, mint pl.

- a tanuló számára veszélyeztető körülmények - a környezete, családja vagy bármely más szituáció – felismerése, megelőzése, illetve megszüntetése,
- a veszélyeztető körülmények között kiemelten kezeli a szenvedélybetegségeket, azok megelőzését,
- kezdeményezi az iskola drogstratégiájának kidolgozását, s annak végrehajtását folyamatosan figyelemmel kíséri,
- a személyes segítő, az I-csoportvezető, a szaktanárok illetve a tanuló társak ezirányú jelzéseinek fogadása,
- rendszeres részvétel az iskola stratégiai feladatkörű munkacsoportjainak a munkájában,
- aktív részvétel az iskolai konfliktusok resztoratív szemléletű megelőzésében illetve feloldásában,
- kapcsolattartás a gyermek- és ifjúságvédelmi intézményrendszerrel, például nevelési tanácsadó, drogambulancia, gyermekjóléti szolgálat, lelkeségély szolgálat stb.,
- családlátogatás, környezettanulmány végzése,
- a biztonságos adatkezelés biztosítása,
- az iskola igazgatójánál intézményi szintű eljárások kezdeményezése – különösen a tanuló anyagi veszélyeztetettsége, illetve más,

pedagógiai eszközökkel meg nem szüntethető veszélyeztető tényezők megléte esetén.

9.3.9 Szociális hátrányok enyhítése

Az iskolai szociális munka keretein belüli feladatokat – közte a szociális hátrányok enyhítésére vonatkozó programot is – az iskola mellett, az Öt Elv Iskolaszövetkezet keretein belül működő Zöld Kakas Ifjúsági Tanácsadó Szolgálat látja el, mint pl.

- a tanuló számára veszélyeztető körülmények – a környezete, családja vagy bármely más szituáció – felismerése megelőzése, illetve megszüntetése
- a szociális szempontból veszélyeztetett tanulók egyéni tanulási és fejlesztési terve kialakításában közreműködés tanácsadással
- a ZK Szg. keretében elérhető szociális jellegű támogató rendszerek koordinátorai felé folyamatos jelzések biztosítása, valamint a tanulók figyelmének a felhívása ezekre a lehetőségekre
- aktív részvétel a szociális szempontból veszélyeztetett tanulókkal foglalkozó munkacsoportok munkájában
- a szociális szempontból veszélyeztetett tanulók személyes segítőinek támogatása
- figyelem arra, hogy a szociális szempontból veszélyeztetett tanulók esetében e veszélyeztetettség ténye ne legyen negatív hatással az érintett tanuló esélyegyenlőségére, ne legyen forrása semmilyen megbélyegzésnek
- a biztonságos adatkezelés biztosítása
- különös figyelem és támogatás a szociális szempontból veszélyeztetett tanulók karriertervezéséhez, karrierépítéséhez.

9.3.10 Esélyegyenlőség

Az iskola szervezeti ethosának, s így kultúrájának meghatározó eleme mind a tanulók, mind a munkatársak autonómia-törekvéseinek támogatása.

A személyes autonómia csak társas közegben képes kibontakozni és fejlődni.

A ZK Szg. avval a feltételezéssel él, hogy a Programban érintett személyek túlnyomó hányadában hajtóerőszerűen, erőteljesen él az a törekvés, hogy önmaguk autonómiáját mind magasabb szinten élje meg. Azaz olyan társas közeg jön létre és működik, ahol az egyes személyek – belátva e sajátos

egymásrautaltságot – abban érdekeltek, hogy a többiek is képesek legyenek önnön autonómításukat kibontakoztatni. T.i. ebben az esetben jut ő is autonómítás-fejlesztő hatásokhoz.

Meghatározó pedagógiai célunk e fejlesztő hatású szervezeti kultúra kiépítése és működtetése.

9.4 Mérés, Értékelés, Ellenőrzés

9.4.1 A tanulók értékelése²³

Részletesebben lsd. még a [ZKMR 03-03 A tanulók értékelése – azonosítás és tanúsítás c. eljárást.](#)

Az iskola tantárgystruktúrája illeszkedik a mindenkor hatályos közoktatási jogszabályok²⁴ erre vonatkozó előírásaihoz – azaz a tanulók tevékenységének értékelése a tanév végén a jogszabályban rögzített tantárgyi struktúra, illetve a szakképzés keretében a *szakmai programok, kerettantervek* szerint történik.

Az iskola a tanulók értékelését, tantárgyi osztályzatok megállapítását preferált módon az értékelési időszakra jellemző ún. kompetenciatanúsítványok alapján végzi.

A kompetenciatanúsítvány a hivatalos tantárgyak szerinti csoportosításban tartalmazza az adott tanuló esetében az adott értékelési időszak folyamán keletkezett kompetenciaazonosításokat azok tanúsításaival valamint az azonosítás és tanúsítás alapjául szolgáló ún. „történet²⁵” megjelenítésével együtt. A hivatalos tantárgyak mellett a kompetenciatanúsítványban megjelennek az ún. belső tantárgyak²⁶ szerinti kompetenciák is. A kompetenciatanúsítvány a legfontosabb szöveges dokumentum a tanuló/gondviselő számára a tanulónak az értékelési időszakban elért haladásairól.

Mivel tanulóink esetében a tanév során folyamatosan kerülnek rögzítésre az iskolaadminisztrációs szoftverben, az AdatBaziban a tanulókkal kapcsolatos

²³ E fejezet a Minőségirányítási Program része

²⁴ 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet (NAT)

²⁵ Egy olyan esemény tárgyyszerű leírása, melyet tanuló megélt, avval kapcsolatban élményei, felismerései, meg- ill. belátásai keletkeztek, tapasztalatokat szerzett stb. A „történetet” írhatja az iskola azon munkatársa, aki együtt volt a tanulóval az élményben és/vagy tanúja volt annak. Történeteket ajánlhatnak az iskola számára olyan személyek is, akik a tanuló iskolán kívüli életében voltak részesei/tanúi a tanuló megéltéinek, tapasztalásainak, de akár maga a tanuló is

²⁶ „Belső tantárgy”-nak nevezzük azokat a kompetenciacsoportokat, melyek nem szerepelnek a NAT-ban, központi programokban ill. kerettantervekben – és így nem is kerülnek a bizonyítványba, mint pl. gondolkodás/megismerés, tudáskonstrukció, magasabb világok megnyílása, szuverenitás-törekvés stb., de meghatározó jellemzője a tanuló személyiségfejlődésének

releváns történetek, s azok alapján az azonosított és tanúsított kompetenciák, a kiállított kompetenciatanúsítvány egyértelműen alkalmas a tanuló évközi teljesítményének megítélésére.²⁷ Azaz: a kompetenciatanúsítvány alapján egyértelműen elvégezhető a tanuló teljesítményének tantárgyankénti értékelése iskolatípusonként és tantárgyanként, megállapíthatóak a tanuló tantárgyi osztályzatai az illetékes szaktanár által. Az ajánlásokkal ellátott kompetenciatanúsítvány fontos eleme a tanulók portfóliójának. Az iskola szaktanárainak szabadságukban áll a tanuló évközi teljesítményeit érdemjegyekkel (is) értékelni, illetve osztályzatát az évközi érdemjegyek alapján megállapítani.

9.4.2 Félévi értékelés

Az adott tanítási év félévekor a tanulóink szöveges értékelést kapnak a félévi értesítőjükben.

Szöveges értékelés esetén a „megfelelt” ill. ”részt vett” fogalmakat alkalmazzuk a számjeggyel való értékelések helyett.

A tanuló előrehaladását a szöveges értékeléshez mellékelt időszakos kompetenciatanúsítvánnyal értékeli az iskola.

A félévi értékelésben az iskola megjelöli, hogy a tanuló mely iskolatípus mely tantárgyainak a központi kerettantervek/programtervek alapján mely évfolyamra előírt ismereteit sajátította el.

Amennyiben a tanuló az adott tanítási év félévekor valamely tantárgy előírásait teljesítette, az iskola osztályzattal értékeli. Amennyiben egy adott iskolatípus adott évfolyama összes tantárgyának előírásait teljesítette, záradékban jelzi az iskola az adott iskolatípus adott évfolyamának elvégzését.

Részletesebben lsd. még a [ZKMR 03-03 A tanulók értékelése – azonosítás és tanúsítás c. eljárást.](#)

9.4.3 Év végi értékelés

Az adott szorgalmi időszak végén tanulóink megkapják a központilag előírt tantárgyak szerinti értékelést és bizonyítvány(oka)t (is), noha az oktatási/nevelési tevékenység jellemző módon nem tantárgyakra szervezeten zajlik az iskolánkban. Az év végi értékelésben, a törzslap alapján kiállított bizonyítványban az iskola megjelöli, hogy a tanuló mely iskolatípus mely tantárgyainak a központi kerettantervek/programtervek alapján mely évfolyamra előírt ismereteit sajátította el. Az iskolatípusonként kiállított bizonyítványokban az iskola megjelöli, hogy az adott osztályzat mikor került megállapításra.

²⁷ lsd. a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 64.§ (1) bekezdés

Amennyiben a tanuló az adott tanítási év végén egy adott iskolatípus adott évfolyama összes tantárgyának előírásait teljesítette, záradékban jelzi az iskola az adott iskolatípus adott évfolyamának elvégzését.

9.4.4 Értékelési rendszerünk alapjai

- **Azt tanúsítjuk, amit a tanuló tud** (nem azt, amit tudnia kellene). **Nincs bukás, évfolyamisméltés – egyéni haladási tempók vannak.**
- **Ugyanazt a tudást többféle módon** (foglalkozásokon, projektekben, nem-formális illetve informális keretek között, stb.) **is el lehet sajátítani.**
- A megszerzett **kompetenciák**²⁸ – úgy a készségek és képességek, mint a tudáselemek – azonosítását és tanúsítását állítjuk értékelési rendszerünk középpontjába. Az azonosított kompetenciák tanúsítása nagyon sokféle **tanúsító skála** mentén történhet. A releváns értékelési skála készítése, ill. kiválasztása minden esetben az értékelést végző munkatárs felelőssége.
- Meghatározott időszakonként u.n. **kompetencia-tanúsítványban** kerül összefoglalásra a tanuló adott időszakban elért fejlődése.

9.4.4.1 A visszajelzések és értékelések formái

- A tanulók folyamatosan, változatos módon kapnak visszajelzést haladásukról.
- A tanulók a tanév folyamán időszakonként írásbeli visszajelzést is kap(hat)nak előmenetelükről. Az időszaki írásbeli visszajelzés formáját és időpontjait az I-csoportvezető határozza meg. Félévkor minden tanuló kap félévi értesítőt.
- Az alkalmazott értékelések között **preferált** az u.n. **kompetencia-tanúsítvány**. A kompetencia-tanúsítvány alkalmas arra is, hogy azon keresztül a pedagógus jelezze, hogy
  - adott, ú.n. bizonyítványba kerülő tantárgyak esetében mennyire van közel ill. távol az adott tantárgyi követelményeknek való megfelelés
  - milyen, ú.n. belső tantárgyak esetében ért el a tanuló számottevő fejlődést

²⁸ Itt a „kompetencia” fogalom alatt egyaránt értünk készséget, képességet valamint tudás-, ill. ismeretelemet (itemet).

- a kompetenciák terén elért fejlődések trendjét
  - az adott tanulóra jellemző tudás-, képesség- ill. készség-konstrukció mi módon írható le, ill. hogyan épül az adott tanulóra jellemző kompetencia-konstrukció.
- A tanulók haladásának mérését szolgáló eszközök között megtalálható a tantárgyhoz kötött beszámoló illetve az ú.n. projektbeszámoló, a portfólió-bemutató stb.
  - Az iskola pedagógus munkatársainak szabadságukban áll az érdemjegyekkel való értékelés is.
  - A tanulók a tanév végén államilag elismert évvégi bizonyítványt kapnak, melyben az államilag meghatározott, iskolatípusok szerinti tantárgyak szerinti minősítés szerepel osztályzatokkal.
  - A tanuló minden olyan iskolatípus szerinti bizonyítványt kaphat, mely iskolatípusra a ZK Szg. akkreditációval rendelkezik és mely iskolatípus szerinti tantárgy(ak)ból osztályzato(ka)t szerzett.
  - A tanulók/gondviselőik a tanév során folyamatosan figyelemmel kísérhetik a tanuló haladását az AdatBazihoz csatlakozó, de attól függetlenül, online módon működő ú.n. Szülői Modul-on keresztül.

9.4.4.2 A kompetencia-azonosítások és tanúsítások helyzetei

- formális foglalkozásokon mutatott aktivitások alapján
- nem-formális foglalkozásokon mutatott aktivitások alapján
- informális helyzetekben mutatott aktivitások alapján
- érettségi típusú beszámolókon illetve vizsgákon nyújtott teljesítmény alapján
- formális beszámolók keretében
- nem-formális beszámolók keretében.

9.4.4.3 Az értékelés eredményeinek adminisztrálása

Mind a formális, nem-formális, ill. informális helyzetekben keletkezett kompetencia-azonosítások és -tanúsítások a Zöld Kakas Program informatikai rendszerében, az ú.n. AdatBaziban kerülnek rögzítésre.

Az AdatBazi képes támogatást nyújtani a tantárgyankénti záró érdemjegyek kialakításához oly módon, hogy az értékelések – köztük a kompetenciák tanúsítása is – rendezett módon jeleníthetőek meg az értékelő szaktanár számára.

9.4.4.4 Magasabb évfolyamra lépés feltételei

Részletesebben lsd. még a [ZKMR 03-04 A tanulók továbbhaladása](#) c. eljárást.

A tanuló statisztikailag arra a legalacsonyabb évfolyamra van beíratva, amelyhez tartozó tantárgyak közül legalább egy esetében nem rendelkezik osztályzattal (záró érdemjeggyel). Ezt az elvet érvényesíti az intézmény a tanulók felvétele ill. átvétele esetében is.

Bármely tanuló egy adott tanévben az iskola különböző iskolatípusai, különböző évfolyamaihoz tartozó tantárgyakból is szerezhethet osztályzatot (záró érdemjegyet) – függetlenül attól, hogy melyik iskolatípusra van aktuálisan beíratva. Amennyiben egy iskolatípus egy évfolyama valamennyi tantárgya esetében eléri, hogy osztályzattal (záró érdemjeggyel) rendelkezzen, úgy az adminisztrációban az iskola rögzíti, hogy az adott iskolatípus adott évfolyama követelményeit teljesítette, és statisztikailag a következő magasabb évfolyamon kerül nyilvántartásra.

Egy tanuló adott időszakban különböző iskolatípusokban is szerezhethet osztályzatokat, zárhat évfolyamot és kaphat bizonyítványt.

A párhuzamos művészeti képzés esetében a közismereti, valamint a művészeti területeken egymástól eltérő évfolyamokba is járhat a tanuló, az egyik területen haladhat gyorsabban, mint a másikon, kaphat külön bizonyítványt a közismereti illetve a szakmai teljesítménye alapján.

Az intézményben az általános iskolai tanulmányaikat befejező tanulók mindenféle külön eljárás nélkül folytathatják tanulmányaikat az intézmény gimnáziumi vagy szakgimnáziumi iskolatípusában.²⁹ Az intézményben az általános iskolai tanulmányaikat befejező tanulók saját döntésük alapján el is hagyhatják az intézményt. A középiskolába felvett tanulók tanulmányaik során szabadon választhatnak a gimnázium ill. a szakgimnáziumi képzések között.

magatartás, szorgalom - együttműködés, bevonódás

Tanulóink magatartását és szorgalmát az iskola nem értékeli, nem minősíti.

nem teljesítés következményei

Az iskola tartózkodik a büntetéstől.

Komolyan veszi, hogy tanulóival szerződéses kapcsolatban áll, azaz két fél megállapodásáról van szó, melyben egyik sincs hatalmi helyzetben a másikkal szemben. A szerződés bizonyos pontjai nem teljesítése természetesen következményekkel járnak. E következmények érdemben nem befolyásolják a szerződő felek kapcsolatát.

²⁹ 2011. évi CXCV tv. 53.§ (7) bekezdés

Az esetleges nézeteltérések, konfliktusok feloldása érdekében a szerződő felek u.n. konszenzus-alapú konfliktuskezelési technikák alkalmazásában állapodnak meg. Ilyen a resztorativitás.

9.4.5 A munkatársak értékelése

A munkatársak értékelésének funkcióját a ZK-ban, mint ethosz-orientált szervezetben a rendszeres és szándékolt visszajelzések töltik be.

Ez a szándékolt és rendszeres, többirányú „tükrözés” egyúttal a szervezeti ethosz egyfajta felügyeletként is funkcionál.

Részletesebben lsd. még a [ZKMR 02-06 Munkatársak értékelése](#) c. eljárást.

9.4.6 Az intézmény értékelése

A ZK Szg. és intézményei éves rendszerezettséggel felülvizsgálja, korrigálja szervezeti működését.

A szervezet működési alapját képező szervezeti ethosz folyamatos felügyelet alatt áll, amibe értelemszerűen a folyamatos korrekció is beletartozik.

Részletesebben lsd. még a [ZKMR 02-07 Átfogó önértékelés](#) c. eljárást.

10 KÉPZÉSI PROGRAM TERVEZÉSE

A képzési programot a jelen pedagógiai program tartalmazza.

A képzési program kialakításakor figyelembe vett szempontok

- minőségirányítási program (küldetésnyilatkozat, minőségpolitika, minőségirányítási rendszer)
- célcsoportunk sajátosságai
- erőforrások rendelkezésre állása.

A képzési program évenként kerül felülvizsgálatra. A felülvizsgálatban az iskolavezetés és az I-csoportvezetők vesznek részt.

11 HELYI TANTERVÜNK

11.1 Egyedi megoldások alkalmazása

A ZK Szg. a célcsoportja, az atipikus tehetségű gyermekek/fiatalok sajátosságainak, különös képességeinek leginkább megfelelő iskolai környezet biztosítása és működtetése érdekében **egyedi megoldásokat** alkalmaz.

Az egyedi megoldások szükségessége célcsoportunk, az atipikus tehetségű gyermekek/fiatalok különös sajátosságaiból fakadóan alapvetően a ZK Szg. - **ethosz orientált** jellegű szervezeti működéséből valamint a **személyreszabott** illetve a **projektalapú** oktatásszervezési megoldásaiból adódnak.

Részletesebben lsd. még a [ZKMR 01-01 Fogalom meghatározások](#) c. eljárást.

A ZK Szg. a 2011. évi CXC tv. 9.§ (8) bekezdésében rögzített, lehetséges egyedi megoldásokkal az alábbiak szerint él:

- **a nevelés-oktatás tartalmi kérdései**

A ZK Szg. a nevelés-oktatás tartalmi kérdései témakörben **nem él egyedi megoldással**.

A ZK Szg. alkalmazott tantárgystruktúrája megegyezik a NAT-ban és az oktatásért felelős miniszter által közzétett, és a ZK Szg. által választott kerettantervekben foglalt tantárgyi struktúrákkal.

A ZK Szg. az oktatásért felelős miniszter által közzétett és a ZK Szg. által választott kerettantervekben foglalt tantárgyak témaköreit, tudástartalmát irányadónak tekinti oktatási/nevelési tevékenysége során.

- **a vezetési modell**

A ZK Szg. **ethosz-orientált** jelleggel működő szervezet.

A ZK Szg. a vezetési modell kérdései témakörben **nem él egyedi megoldással** – amennyiben szervezeti felépítésében, felelősségviselési rendszerében harmadik fél felé megfelel a vonatkozó jogszabályi előírásoknak.

Ugyanakkor a ZK Szg. szervezeti felépítésében, a szervezet működtetésében, a szervezeten belüli felelősségviselési rendszerében egyedi megoldásokat alkalmaz – melyeket a Minőségirányítási Rendszer alábbi eljárásai szerint szabályoz és felügyel az ethosz-orientált jellegű működés biztosítása érdekében:

ZKMR 05-01 Delegált felelősségek rendszere, személyek kiválasztódása

ZKMR 05-02 Szervezeti kultúra működtetése és felügyelete

ZKMR 05-03 A kommunikációs terek működtetése.

- **a nevelés- és oktatásszervezési módszerek**

A ZK Szg. a célcsoportja, az atipikus tehetségű gyermekek/fiatalok sajátosságainak, különös képességeinek leginkább megfelelő iskolai környezetet biztosít.

Az atipikus tehetségű gyermek/fiatal jellemző módon érzelmi, impresszív módon viszonyul környezetükhöz, viszonyul a világhoz.

Alapvetően nem tanulja az *absztrakt fogalmiság* keretében a világot, annak jelenségeit, hanem sokkal inkább *érzelmileg, impresszív módon elsajátítja* azt.

Ennek következtében mindenki, minden individuumban egyedi módon és teljesen egyedi tudás-, képesség- és/vagy készség-konstrukciók épülnek fel.

Részletesebben lsd. még a [ZKMR 01-00 Minőségpolitika](#) c. eljárást

A ZK Szg. az alkalmazott nevelés- és oktatásszervezésében egyedi megoldásokat alkalmaz – melyeket a Minőségirányítási Rendszer alábbi eljárásai szerint szabályoz és felügyel az ethosz-orientált jellegű működés biztosítása érdekében:

ZKMR 03-01 Személyre szabott oktatásszervezés

ZKMR 03-02 Projekталapú oktatásszervezés

ZKMR 03-03 A tanulók értékelése – azonosítás és tanúsítás

ZKMR 03-04 A tanulók továbbhaladása

ZKMR 03-05 Átjárhatóság biztosítása.

- **a minőségpolitika**

A ZK Szg. a minőségpolitika kérdései témakörben **nem él egyedi megoldással** – amennyiben nem tér el a vonatkozó jogszabályokban a minőségpolitikával kapcsolatos előírásoktól.

Ugyanakkor a ZK Szg. kinyilvánított küldetését, szervezeti értékeinek rendszerét – benne különösen az atipikus tehetségű gyermekek/ fiatalok sajátosságai struktúráját –, a sajátos, ethosz-orientált működési jellegének is megfelelően kinyilvánított minőségpolitikájában fogalmazza meg.

Részletesebben lsd. még a [ZKMR 02-01 Fogalom meghatározások](#) c. eljárást.

ZK Szg. az alkalmazott minőségpolitikájában egyedi megoldásokat alkalmaz – melyeket a Minőségirányítási Rendszer alábbi eljárásai szerint szabályoz és felügyel az ethosz-orientált jellegű működés biztosítása érdekében:

ZKMR 00-00 Minőségügyi rendszer felépítése

ZKMR 01-00 Minőségpolitika.

- **a minőség gondozás rendszere**

A ZK Szg. az alkalmazott minőség gondozási rendszerében egyedi megoldásokat alkalmaz – melyeket a Minőségirányítási Rendszer alábbi eljárásai szerint szabályoz és felügyel az ethosz-orientált jellegű működés biztosítása érdekében:

ZKMR 02-01 Fogalom-meghatározások

ZKMR 02-02 Felügyelt szervezeti dimenziók

ZKMR 02-03 Folyamat-térkép

ZKMR 02-04 Szervezeti értékek azonosítása

ZKMR 02-05 Illeszkedés a környezeti elvárásokhoz

ZKMR 02-06 Munkatársak értékelése

ZKMR 02-07 Átfogó önértékelés

- **a tanuló heti kötelező óraszám**

A ZK Szg. a célcsoportja, az atipikus tehetségű gyermekek/ fiatalok sajátosságainak, különös képességeinek leginkább megfelelő iskolai környezetet biztosít.

A ZK Szg. ethosz-orientált jelleggel működő szervezet.

A ZK Szg. oktatásszervezésében egyedi megoldásokat alkalmaz, egyrészt **személyreszabott**, másrészt **projektalapú** oktatásszervezést valósít meg.

A ZK Szg. betartja a tanulók heti illetve napi időterhelésének jogszabályi korlátait.

Ezek következtében a ZK Szg. tanulóinak időterhelése esetében is egyedi megoldások szükségesek – melyeket a Minőségirányítási Rendszer alábbi eljárásai szerint szabályoz és felügyel az ethosz-orientált jellegű működés biztosítása érdekében:

Részletesebben lsd. még [ZKMR 04-1 A tanulók kötelező heti óraszám](#) c. eljárást.

- **a pedagógusvégzettség és –szakképzettség**

A ZK Szg. a célcsoportja, az atipikus fejlődésű gyermekek/ fiatalok sajátosságainak, különös képességeinek leginkább megfelelő iskolai környezetet biztosít.

A ZK Szg. ethosz-orientált jelleggel működő szervezet.

A ZK Szg. oktatásszervezésében egyedi megoldásokat alkalmaz, egyrészt **személyreszabott**, másrészt **projektalapú** oktatásszervezést valósít meg.

A projektek jellemző módon a tanulók érdeklődésére alapozott komplex aktivitások. A projektfoglalkozások keretében jellemzően diverz módon merülnek fel szakismereteket igénylő helyzetek.

A projektfoglalkozások jellemző módon nem-formális, sok esetben informális tanítás/tanulási környezetben és formában valósulnak meg.

A projektfoglalkozások minden esetben a ZK Szg. projektszervezői³⁰ végzettségű munkatársai felügyeletével és projektsegítő végzettségű munkatársai közreműködésével zajlanak.

Ezek következtében a ZK Szg. projektfoglalkozásokat szervező, koordináló munkatársai végzettsége, képzettsége esetében is egyedi megoldások szükségesek – melyeket a Minőségirányítási Rendszer alábbi eljárásai szerint szabályoz és felügyel az ethosz-orientált jellegű működés biztosítása érdekében:

ZKMR 06-01 Pedagógusvégzettség és szakképzettség.

- **a működéshez szükséges feltételek**

A ZK Szg. a működéshez szükséges feltételek témakörben **nem él egyedi megoldással** – amennyiben nem tér el a vonatkozó jogszabályokban a működési feltételekkel kapcsolatos előírásoktól.

Ugyanakkor a ZK Szg. ethosz-orientált jellegű működése és egyedi megoldású oktatásszervezése belső adminisztrálásához kifejlesztett egy erre alkalmas iskolaadminisztrációs szoftvert, az AdatBazit.

Az AdatBazi alkalmas a tanulók ú.n. elismert idejének adminisztrálására is.

A ZK Szg. a szervezet ú.n szellemi vagyonával való gazdálkodást is nagyon fontosnak tartja. A ZK Szg. a működéshez szükséges megoldásokat a Minőségirányítási Rendszer alábbi eljárásai szerint szabályozza és felügyeli az ethosz-orientált jellegű működés biztosítása érdekében:

ZKMR 07-01 Infrastruktúra működtetése

ZKMR 07-02 Adminisztráció működtetése

ZKMR 07-03 Időgazdálkodás, időszervezés.

11.2 Tantárgyak és évfolyamok összerendezése terén alkalmazott egyedi megoldások

ISKOLATÍPUS	TANTÁRGY	ÉVFOLYAM
általános iskola	Hon és népismeret	8. évfolyam

³⁰ A projektszervező és -segítő 120 órás pedagógustovábbképző kurzus eredményes elvégzése a pedagógus végzettségű munkatársat projektszervező, míg a pedagógus végzettséggel nem rendelkező munkatársakat projektsegítő tevékenységre jogosítja fel.

MH Líceum Alapítvány által akkreditáltatott 120 órás "A projektalapú oktatás elmélete és módszertani alapjai" c. továbbképzés nyilvántartási száma: B/2020/007907

Engedélyszám:533/10/2020.

gimnázium	Fenntarthatóság	10. ; 11. évfolyam
	Dráma és színház	10. ; 11. évfolyam
	Mozgóképkultúra és médiaismeret	10. ; 11. évfolyam
	Természettudomány	10. ; 11. évfolyam
szakgimnázium	Művészetelmélet és ábrázolás	9 – 12. évfolyam bármelyikén
	Tervezés és technológia	9 – 12. évfolyam bármelyikén
	Szakmai kommunikáció	9 – 12. évfolyam bármelyikén
	Fotó és multimédia	9 – 12. évfolyam bármelyikén
	Mozgókép- és animációkészítés	9 – 12. évfolyam bármelyikén

megjegyzés: a szakgimnázium egy-egy tantárgya követelményeinek teljeskörű teljesítésével egy-egy évfolyam követelményei teljesíthetőek.

11.3 Egyedi megoldások illeszkedése a környezeti elvárásokhoz

A 2011. évi CXC. tv. 9.§ (8) bekezdésében megjelölt témakörökre vonatkozóan alkalmazott egyedi megoldások további jogszabályi ütközéseire a tv. nem tartalmaz útmutatásokat illetve nem vezeti végig a köznevelést szabályozó jogszabályokon.

A MR egységes értelmezési keretet s egyúttal koherenciát biztosít a 2011. évi CXC tv. 9.§ (8) bekezdésében megjelölt témakörökre vonatkozóan alkalmazott egyedi megoldások alapján a szervezeti működés megbízható menedzseléséhez, folyamatos felügyeletéhez.

Hogy ezt következetesen meg tudja tenni, a 2011. évi CXC. tv. valamint a 20/2012 (VIII. 31.) EMMI rendelet előírásait évi gyakorisággal áttekinti és meghatározza azokat a jogszabályi előírásokat, melyek ütköznek a ZK Szg. legitim egyedi megoldásaival. Ezen „ütköző” jogszabályi előírások esetén meg is határozza azoknak a ZK Szg. legitim egyedi megoldásaival harmonizáló értelmezését.

A jelzett joganyag-harmonizációt a 2011. évi CXC tv.-ben megfogalmazottak esetében lsd. a ZKMR 02-05 Illeszkedés a környezeti elvárásokhoz. c. eljárás 6.1. fejezetében megfogalmazottakat.

A jelzett joganyag-harmonizációt a 20/2012 (VIII.31.) EMMI rendeletben megfogalmazottak esetében lsd. a ZKMR 02-05 Illeszkedés a környezeti elvárásokhoz. c. eljárás 6.2. fejezetében megfogalmazottakat.

11.4 Projektkínálat

A ZK Szg. projektalapú oktatásszervezése keretében biztosítja, hogy az intézmény tanulói számára a NAT-ban rögzített tartalmak közvetítésre kerüljenek.

Jelen dokumentumhoz kapcsolódóan rendszerezve összegyűjtöttük a ZK Szg. által választott kerettantervek tantárgyai témaköreit és a témakörökhöz tartalmazó fogalmakat

Isd. NAT 2020 szerinti TANTÁRGYI TÉMAKÖRÖK iskolatípusonként c. táblát.

Jelen dokumentumhoz kapcsolódó dokumentum tartalmazza az intézmény projektkínálatát a projektek óraszamaival, a projektekben megjelenő témakörökkel valamint a témakörökhöz tartozó fogalmakkal.

Isd. Zöld Kakas Szg. PROJEKT_KÍNÁLATA c. táblát.

Minden témakör és fogalom minimum 3 projektben is előfordul.

Evvel biztosítható, hogy a tanulók mindegyike találkozzon minden témakörrel és fogalommal a személyre szabott oktatásszervezés keretében is.

A projektek között vannak olyanok is, melyek kimondottan a tantárgyi tudástartalmak harmonizálását, illetve az érettségire való felkészülést célozzák.

A projektkínálat projektjeinek összesített óraszama 15.310 óra. Ez mintegy 50%-kal haladja meg a választott kerettantervek szerinti tantárgyak összesített óraszámait, beleértve a fenntarthatóság valamint a pszichológia tantárgyakat is, melyeket a ZK Szg. tantárgykínálata a kerettantervek tantárgyain túl tartalmaz.

Ez kellő mozgásteret biztosít ahhoz, hogy a tanulók személyre szabott oktatásszervezés keretében is minden tantárgy minden témakörével találkozhatnak.

A ZK Szg. projektkínálatát rendszeresen megújítja, aktualizálja.

11.5 A tanév rendje

A közoktatás éves időbeosztásához alkalmazkodunk. A szorgalmi időszakot év végén az év végi zárójegyek, illetve az azok alapján kiállított bizonyítvány zárja.

A mindennapok rendjére jellemző, hogy tanulóink sok időt töltenek az iskolában.

Az epohális időbeosztás valamint a projektszerű oktatásszervezés miatt a tanulók órarendje időről időre változik. Az órarend kialakításánál figyelembe vesszük egy-egy tanulócsoport sajátosságait. Arra törekszünk, hogy a szorgalmi időszakban a pihentebb időszakban többet, a fáradtabb időkben kevesebb terhet rójunk tanulóinkra.

A tanulók jellemző módon egyéni tanulási tervüknek megfelelően, személyes órarendek szerint vesznek részt foglalkozásokon. Ebből következően különböző foglalkozásokon nem feltétlenül ugyanazok a tanulók vesznek részt még egy I-csoportot tekintve sem.

Egésznapos vagy **többnapos programok**: erdei iskola, témanapok, tréningek, táborok, kirándulások, stb; ezekre vagy tanítási nap keretében, vagy iskolai szünetben, esetleg hétfvégén kerül sor. Egyes projektek is lehetnek egynaposak, több naposak.

11.6 A tanulmányok ideje

Az **általános iskolai** képzés időtartama alapesetben **8 év**.

A **középiskolai** képzés időtartama gimnázium esetében **4 év**.

A szakgimnázium keretében az **érettségi utáni** szakképzés **1** ill. **2 év** (a 13. illetve a 13. és a 14. évfolyamokon).

A szakgimnáziumban, szakmai képzés keretében a **párhuzamos művészeti** képzés időtartama alapesetben **5 év** (a 9-13. évfolyamokon). A

o művészeti és médiafotográfus

o mozgókép és animációtervező

képzések **párhuzamos művészeti képzés** keretében zajlanak a 9-13 illetve 13-14 évfolyamokon.

A párhuzamos művészeti képzés keretében a közismereti és a szakmai képzés elválik egymástól.

11.7 A tudás-konstruálás (ismeretátadás) módja

A NAT illetve a központi kerettantervekben foglalt tudástartalmak figyelembevételével kidolgozott helyi tanterv a tananyag elsajátítását háromféle módon tervezi:

- I. órarend szerinti formális illetve nem-formális foglalkozásokon
- II. projektek keretében nem-formális foglalkozásokon (tervezett projektek, laborgyakorlatok, kirándulások, erdei iskola, tematikus napok, stb.)
- III. informális helyzetekben.

Mind a három esetben meghatározó módon építünk a tanulók kezdeményezőkézségeire, érdeklődési körükre, érintettségükre, bevonódásukra.

A formális foglalkozások vezetője pedagógus munkatárs.

A nem-formális foglalkozások, köztük a projektek koordinátora/szervezője lehet pedagógus illetve pedagógus végzettséggel nem rendelkező munkatárs is.

Részletesebben lsd. még a [ZKMR 06-01 Pedagógusvégzettség és szakképzettség](#) c. eljárás

Az iskola által szervezett projektek jelentős része zajlódhat ú.n. külső helyszíneken is, akár nem-formális, akár informális keretek között is. Külső helyszínek tekintjük ebből a szempontból a tanuló otthonát is. Azaz a tanuló otthonában is lehetséges az iskola által szervezett projekt érdekében végzett aktivitás.³¹

Az informális tanulás/tanítási helyzetekben nem feltétlenül vesz részt az iskola munkatársa. Ám mindenképpen biztosítani kell azt, hogy az ott keletkezett kompetencia-gazdagodásról az iskola tudomást szerezzen – pl. az informális tanulás/tanítási helyzet „tanújától”. Ilyen „tanú” lehet maga a tanuló, de lehet harmadik fél is. A kompetencia-gazdagodás „tanúja” az online ú.n. Szülői modul-on keresztül tájékoztathatja az iskolát illetve tehet javaslatot kompetencia-azonosításra is, kompetencia-tanúsításra is.

Az iskola elvárja a tanulóitól, hogy érdeklődésüknek és/vagy tanulási/haladási szándékaiknak megfelelően vegyenek fel projekteket személyes segítőjükkel egyeztetett módon. (A tanuló személyes segítőjének felelőssége, hogy a tanuló projektfelvételeit optimalizálja.)

Az iskola elvárja a tanulóitól, hogy a felvett projektek foglalkozásain – a projekt koordinátorával/szervezőjével egyeztetett módon – vegyenek részt. Ugyanakkor nem várja el az iskola a tanulóitól, hogy olyan projektek foglalkozásain vegyenek részt, mely projekteket nem vették fel.

Az iskola a tanuló által felvett projektaktivitásai alapján az ú.n. elismert időt tekinti a tanuló iskolai kötelezettségei teljesítésére fordított időnek.

Részletesebben lsd. még a [ZKMR 04-01 A tanulók kötelező heti óraszám](#) c. eljárás

11.8 Írásbeli beszámoltatás

Az írásbeli beszámoltatás szerepe mindenképp az ú.n. érettségi tárgyak esetében az írásbeli érettségi vizsgára való felkészítés. Ez részben az évközi dolgozatok, részben érettségi típusú beszámoltatás, részben a projektek keretében szervezett ú.n. checkpoint-ok, projektbeszámoló révén valósul meg.

Az írásbeli beszámoltatás súlya e tárgyak esetében ugyanolyan mértékű, mint az érettségi vizsga esetében, formája is hasonló.

11.9 Egészségnevelési program

Az ú.n. mentálhigiénés jellegű foglalkozások valamint a témahetek, erdei iskolák keretében valósul meg az egészségnevelési program.

³¹ A „házi feladat” terminust nem használjuk, mivel a tanuló saját **vállalása** keretében fejt ki aktivitást, és nem mástól kapott feladatot hajt végre.

Tanulóink jellemző helyzetéhez, adottságaihoz illeszkedően az életvezetési problémák állnak a középpontban, közöttük is kiemelten a függőségek, szomatikus megbetegedések.

A program keretében a jellemzően alkalmazott ismeretátadási módszer az ún. csoportos feldolgozás.

Az egészségnevelésnek nagy jelentősége van a személyes segítői valamint a tanulókkal folytatott személyes munkában.

Az egészségnevelés keretében többek között az alábbi feladatok kerülnek ellátásra

- a tanulók egyéni fejlesztési programjaiba beépülnek a számukra fontos egészséggel kapcsolatos teendők is
- a tanulók személyes segítői folyamatosan figyelemmel kísérik az egyéni fejlesztési programok megvalósulását – ennek keretében a személyes egészségneveléssel kapcsolatos program teljesülését is, s ha kell, kezdeményezik a változtatást
- kiemelt figyelmet fordítunk a szenvedélybetegségekkel kapcsolatos program keretében annak egészségnevelési vonatkozásaira is
- a személyes segítő - személyes segített kapcsolatban kiemelt figyelem irányul a tanulók életmódjára (pl. partyzás, étkezés, szerhasználat, gyógyszerek, alvási szokások, szexualitás stb.), annak az egészséggel kapcsolatos vonatkozásaira
- szintén kiemelt figyelem irányul a tanulók szexuális életével kapcsolatos egészségügyi vonatkozások figyelemmel kísérésére – alapvetően a személyes segítő-személyes segített kapcsolat kínál erre lehetőséget
- az iskolában centrális szerepet játszó projektek tervezése során figyelem irányul azok egészséggel kapcsolatos vonatkozásaira is (pl. az erdei iskolai projektek, közösségfejlesztő projektek, ahol a közös étkezés is szerepet kap).

11.10 Elsősegélynyújtási alapismeretek

Az ún. mentálhigiénés jellegű foglalkozások valamint a projektek keretében megvalósuló egészségnevelési programokon találkoznak tanulóink az elsősegélynyújtást igénylő helyzetekkel is, a kapcsolódó ismeretekkel is.

A személyes segítség intézménye élményszerűen teszi lehetővé a személyes segítőknél, hogy segítettjeinek az elsősegélynyújtás fogalomkörébe tartozó ismereteket is átadják, mivel beszélgetéseiknek rendszeres témája a testi/lelki egészség állapota, annak karbantartása.

A nem-formális és/vagy informális tanulási helyzetek szinte menetrendszerűen „hozzák” az elsősegélynyújtást igénylő helyzeteket.

11.11 A mindennapos testnevelés programja

Az iskola a projektkínálatában megjelenő tevékenységek révén biztosítja a mindennapos testnevelést és egészségfejlesztést.

A testnevelés tantárgy értékelésében csak szöveges értékelést alkalmaz.

11.12 Fogyasztóvédelmi program

Az iskola a fogyasztóvédelmi ismeretekkel kapcsolatos követelményeinek az alábbi módokon tesz eleget:

- A fogyasztóvédelmi ismeretek a szakmai tartalmú foglalkozások keretében kerülnek átadásra.
- Az iskola egészét átható ú.n. projektoktatás keretében definiált projekteknél minden esetben jelen vannak a projektben érvényesítendő (tudatosítandó) ismeretek között a kapcsolatos fogyasztóvédelmi ismeretek.
- A projektek értékelése során is hangsúlyosan jelen van az a szempont, hogy az adott projektben részt vevő tanulók milyen mértékben sajátították el a kapcsolódó fogyasztóvédelmi ismereteket.

11.13 Környezetnevelési program

A ZK Szg. küldetésnyilatkozatából következik, hogy a környezettudatos magatartás elengedhetetlen eleme az egyéni karrierutak tervezésének, építésének. A környezetnevelési programunk középpontjában sokkal inkább a társadalmi/gazdasági környezet áll, míg a tárgyi környezettel csak mint azok következményével foglalkozunk.

A sikeres karrierút csak akkor lehetséges, ha az egyén képes összefüggéseiben is felismerni környezetét, ahhoz igazítani saját aktivitását.

11.14 Közlekedésre nevelés program

Az iskola a közlekedési ismeretekkel kapcsolatos követelményeknek az alábbi módokon tesz eleget

- A közlekedési ismeretek a szakmai tartalmú foglalkozások keretében kerülnek átadásra.
- Az iskola egészét átható ú.n. projektoktatás keretében definiált projekteknél minden esetben jelen vannak a projektben érvényesítendő (tudatosítandó) ismeretek között a kapcsolatos közlekedési ismeretek.

- A projektek értékelése során is hangsúlyosan jelen van az a szempont, hogy az adott projektben részt vevő tanulók milyen mértékben sajátították el kapcsolatos közlekedési ismereteket.

11.15 Társadalmi bűnmegelőzés, áldozattá válás megelőzése és az erőszakmentes konfliktuskezelő technikák alkalmazásával kapcsolatos program

Az iskola a társadalmi bűnmegelőzés, áldozattá válás megelőzése valamint az erőszakmentes konfliktuskezelő technikák alkalmazása témakörökben az alábbi programot valósítja meg.

- Jelen pedagógiai program több pontján került már említésre az iskola működését teljes mértékben átható ú.n. resztoratív szemlélet, valamint a resztoratív technikák alkalmazása az iskolapolgárok – úgy a tanulók, mint a munkatársak –mindennapi kapcsolataiban. A resztoratív szemlélet a harmonikus együttélés megteremtését és folyamatos fenntartását célozza. Az aktivitások széles spektrumot ölelnek fel az egyszerű én-közlésektől kezdve a formális konfliktuskezelő eljárásokig.
- Az iskola több I-csoportjában működik ú.n. kortárs-segítő csoport – a resztoratív szemlélet jegyében.
- Folyamatosan képezünk kortárs facilitátorokat is – munkatársaink facilitátorra képzése mellett -, akik képesek akár a munkatársak közötti kisebb feszültségek oldását célzó formális esetkezeléseket is levezetni.
- Az iskola által szervezett foglalkozásokon éppúgy jelen vannak a resztoratív technikák bizonyos elemei, mint a munkatársak ú.n. stábjaik, műhelyfoglalkozásain.
- Az iskola stratégiai céljai között kiemelten szerepel a resztoratív szemléletmód és a resztoratív technikák alkalmazásának folyamatos fejlesztése, eredményességének növelése.

11.16 A korszerű, a XXI. századnak megfelelő természettudományos ismeretek elsajátításának programja

Az iskola a korszerű természettudományos ismeretekkel kapcsolatos követelményeknek az alábbi módokon tesz eleget:

- A korszerű természettudományos ismeretek adaptálását mindenekelőtt a szakmai témájú projektek keretében segíti elő az iskola. Egyúttal komoly

figyelmet fordít a tanulók megélt élményei alapján a természettudományos tartalmakra utaló kompetenciák azonosítására és tanúsítására is.

- Az iskola egészét átható ú.n. projektalapú oktatásszervezés keretében definiált projekteknél minden esetben jelen vannak a projektben adaptálható (tudatosítandó) ismeretek között a kapcsolatos korszerű természettudományos ismeretek.
- A projektek ú.n. checkpointjai során is hangsúlyosan jelen van az a szempont, hogy az adott projektben részt vevő tanulók milyen mértékben sajátították el a kapcsolatos korszerű természettudományos ismereteket.

11.17 Az infokommunikációs eszközök alkalmazásának programja

Az iskola az infokommunikációs eszközök alkalmazásával kapcsolatos követelményeknek az alábbi módokon tesz eleget:

- Az iskola folyamatosan korszerűsíti informatikai eszközparkját – beleértve az informatikai hálózatot, az eszközöket és a szoftvereket.
- Az iskola minden tantermében, szaktantermében valamint a munkatársak számára kialakított helyiségekben biztosítja a belső hálózathoz való hozzáférést.
- Az iskola egész területén ú.n. wifi alkalmazásával biztosított mindenki számára a folyamatos netkapcsolat lehetősége.
- Az iskola saját honlapját ú.n. tudásbázisként is használja. Ott elérhetőek az aktuális tantárgyi követelmények, tesztek, számos esetben a konkrét elméleti ismeretanyag, ill. annak a neten való elérhetősége.
- Az iskola preferálja, hogy a munkatársak pedagógiai munkájuk keretében minél erőteljesebben támaszkodjanak az infokommunikáció kínálta lehetőségekre.
- Az iskola saját fejlesztésű, az iskolai élet szervezését támogató informatikai rendszert – AdatBazi – működtet.
- Az iskola egészét átható projektoktatás támogatására a felmerülő igények szerint fejleszti folyamatosan tovább belső informatikai rendszerét, az AdatBazit.
- Az iskola rendszeresen alkalmazza a saját fejlesztésű kompetenciamérésre alkalmas szofverét, a Kompetenciatérkép-et (www.kompetenciaterkep.hu) a tanulók fejlődésének, előrehaladásának mérésére.

Részletesebben lsd. még a [ZKMR 07-01 Infrastruktúra működtetése](#) c. eljárást

11.18 Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Az egyes tantárgyakhoz alkalmazandó tankönyveket, segédleteket, taneszközöket a szaktanár határozza meg. Döntése előtt figyelembe veszi az iskola általános céljait, alkalmazott metodikai eszköztárát, aktuális fejlesztési programját.

Az alkalmazandó segédletek, taneszközök között előnyben részesítjük a digitális segédleteket, a multimédiás eszközöket illetve azokat, melyek elősegítik az élményszerű ismeretelsajátítást, a tapasztalat-alapú tanulást.

11.19 Az érettségire bocsájtás feltételei

Az iskola csak akkor bocsáthatja a tanulót érettségi vizsgára, ha a tanuló egy adott iskolatípus szerinti tantervi követelményeket teljesítette. Amennyiben a tanuló esetlegesen több iskolatípus szerinti tantervet és tantervi követelményt is teljesített, úgy megválaszthatja, hogy melyik szerint kezdi meg a rendes érettségi vizsgát.

Rendes érettségi vizsgáját az a tanuló kezdheti meg, aki a középiskola utolsó évfolyamán befejezte a tanulmányait. Az idegen nyelvi érettségi vizsgatárgyak kivételével előrehozott érettségi vizsgát kizárólag olyan vizsgatárgyból tehet, amelynek a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012 (VI.4.) Korm. rendelet szerinti oktatása legkésőbb a 11. évfolyamon véget ér.

Az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet 12.§ (15) bekezdése szerint, ha a tanuló a középiskola utolsó évfolyamán nem tudta befejezni a tanulmányait, az adott vizsgaidőszakban rendes, javító és pótló érettségi vizsgát nem tehet; a tanuló kérelmére a rendes érettségi vizsgajelentkezéseit előrehozott érettségi vizsgajelentkezésre kell változtatni bármely érettségi vizsgatárgyból, amelyből jogosult érettségi vizsgát tenni; azokat a vizsgajelentkezéseket, amelyekre a tanuló nem jogosult, az igazgató törli.

11.20 A középszintű érettségi vizsga témakörei

A ZK Szg. adminisztrációját támogató saját fejlesztésű szoftver, az AdatBazi módot kínál arra, hogy abban minden tantárgy témaköreit – így az érettségi tantárgyakét is – tudáselemekre bontva, fa-struktúrába szervezve feldolgozzuk. Ugyanígy feldolgozhatóak a munkatársi közösség által meghatározónak tekintett

készségek/képességek is (pl. tájékozódás térben és időben; gondolkodási módok; forráshasználat stb.)

A házi zsargonban mind az említett tudáselemeket, mind az említett készségeket/képességeket kompetenciáknak nevezzük.

Részletesebben lsd. még a [ZKMR 02-01 Fogalom-meghatározások](#) c. eljárást

E kompetenciák meglétének azonosítására és tanúsítására törekszenek a munkatársak, s a tanúsított kompetenciákat rögzítik is minden tanulóra vonatkozóan.

Az AdatBazi módot kínál arra, hogy bármikor, bármelyik tanuló esetében a tanúsított kompetenciák halmazát össze lehessen vetni adott tantárgyak témaköreivel – s így megállapítható, a tanuló számára is megmutatható, hogy hol is tart iskolai tanulmányában.

11.21 A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

A testnevelést is alapvetően tanulóink mentálhigiénés állapotának harmonizálásához, fejlesztéséhez tekintjük elsősorban eszköznek (és csak másodsorban a testi, a fizikai állapot fejlesztéséhez).

Mint ahogy tanulóink ismeretelsajátítás, tudáskonstrukció-építés, kompetenciafejlesztés terén elért fejlődéseit ú.n. relatív skálákon – önmaguk korábbi szintjéhez viszonyítva – mérjük s magát a mérést minden esetben kontextusba helyezve, a fizikai állapotuk mérése esetén is hasonlóan járunk el.

A *fizikai állapot* fogalmát kiterjesztve az ú.n. „**saját testhez való viszony**” fogalmát állítjuk fókuszba. E viszonynak értelemszerűen része maga a fizikai állapot is, de számos más vonatkozás is része, mint pl. a saját test vállalása avagy tagadása, a saját test gondozása avagy elhanyagolása, a saját test alkalmassága illetve alkalmatlansága a vágyott célok eléréséhez, a saját test testi tüneteire (betegségekhez) való viszonyulás, a saját testtel kapcsolatos kockázatok vállalása (lsd. pl. extrém sportok üzése), stb.

A Zöld Kakas Program szerint személyfüggően kezeljük a tanulók saját testükhöz való viszonyával (beleértve a fizikai állapotot is) való foglalkozást is. Így a fizikai állapot változásait minden esetben nyomon követjük, ám hogy a fizikai állapot jellemzői közül melyek érdemelnek kiemelt figyelmet – adott esetben mérést -, azt esetenként határozzuk meg.

Kiemelt figyelmet szentelünk az ú.n. természetes módon adódó mutatóknak a fizikai állapot ellenőrzése során is, mint pl. az ú.n. túra-teljesítmény (félnapos gyalogtúrát véve alapul), vagy a joggyakorlatok során mutatott koncentrált gyakorlatvégrehajtás, stb.

11.22 A kiemelt figyelmet igénylő tanulók

Az iskola tanulói – az iskola küldetéséből adódóan – mind kiemelt figyelmet érdemelnek.

A Zöld Kakas Program is, annak részeként a Minőségirányítási Rendszer is egységesen értelmezi és kezeli mind a tehetséges, mind a különös figyelmet igénylő tanulókat.

Az ú.n. átütő tehetségű, általános iskolás korú (6-14 éves) tanulóink mindegyike rendelkezik valamilyen, tanulási és/vagy magatartászavarra, és/vagy részképességzavarra és/vagy ADHD-ra, és/vagy POS-ra stb. utaló tünetekkel, többen szakértői bizottságtól származó diagnózisokkal is.

A középiskolás korú (14 évnél idősebb) tanulóinknak csupán c.c.a. 10-12 %-a rendelkezik valamilyen, szakértői bizottságok által megállapított diagnózissal, miközben mindegyikük sajátos nevelési igényűnek (SNI) tekinthető. E tény esetükben (sajnos) nem a szakértői bizottságok diagnózisai, hanem eddigi életútjuknak az a része jelzi rendkívül markánsan, hogy a többségi iskolarendszer intézményei nem boldogultak velük.

Mint korábban jeleztük, tanulóink mindegyikénél a hátrányt okozó tényezők **halmozódásáról** beszélhetünk, melyek sajátos, sokszor nem is definiálható együttest alkotnak. Ha meg is határozható az ú.n. vezető tünet, annak kezelésével nem sok érhető el, t.i. a halmozódások attól még maradnak. S az is állítható, hogy a hátrányt okozó halmozódások számos esetben járnak együtt sajátos tehetséggel.

Minőségpolitikánk szellemében, saját fejlesztésű programot valósítunk meg tanulóink hátrányai ellensúlyozása érdekében, melynek során a szakértői bizottságok által felállított diagnózisokat és fejlesztési javaslatokat iránymutatónak tekintjük.

Részletesebben lsd. még a [ZKMR 01-00 Minőségpolitika](#) c. eljárást.

A diagnosztizált diszfunkciók esetében módot teremtünk arra, hogy a vonatkozó tantárgy szerinti teljesítés értékelése során könnyítést vagy felmentést kapjon az illető tanuló.

11.23 A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai neveléséhez és oktatásához szükséges, a fogyatékoság típusához és fokához igazodó fejlesztő program³²

A Zöld Kakas Program, benne az iskola is ú.n. ethosz-orientált szervezeti kultúrát hoz létre, tart fent és működtet.

Részletesebben lsd. még a [ZKMR 02-01 Fogalom-meghatározások](#) c. eljárást.

³² 20/2012 (VIII.31.) EMMI rendelet 11.§ (1) bekezdés b) pontja

Részletesebben lsd. még a [ZKMR 02-02 Felügyelt szervezeti dimenziók](#) c. eljárást.

Részletesebben lsd. még a [ZKMR 02-03 Folyamat-térkép](#) c. eljárást.

Az ethosz-orientált szervezeti kultúra középpontjában a személy áll. A „személy” fogalom értelmezésünk szerint egyaránt vonatkozik a tanulóra is és az iskola munkatársára is.

Az ethosz-orientált szervezeti kultúra szerint működő szervezetben a személyek közötti kapcsolatokban kiemelt fontosságú a **vállalt felelősségviselés**. A munkatársaktól lényegesen magasabb szintű felelősségvállalás és -viselés várható el, mint a tanulóktól.

Az ethosz-orientált szervezeti kultúra szerint működő szervezetben minden (tanuló) személy egyedi, személyre szabott haladási/tanulási tervvel rendelkezik, melyek kimunkálásában, karbantartásában és menedzselésében az ő személyes segítője valamint I-csoportjának vezetője nagy felelősséggel vesz részt.

A (tanuló) személy egyedi, személyre szabott haladási/tanulási terve kialakításában és végrehajtása támogatásában a személyes segítő és az I-csoportvezető a tanuló minden ismert adottságára, képességére, körülményeire – beleértve a szociális valamint a sajátos nevelési igényből fakadó körülményeit is – figyelemmel van. Úgyszintén figyelemmel van a szakértői bizottságok által kiállított szakvéleményekben megfogalmazottakra, az általuk ajánlott fejlesztési tevékenységekre.

A (tanuló) személy egyedi, személyre szabott haladási/tanulási terve kialakításában az iskola figyelemmel van arra, hogy

- a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a tartalmi szabályozás és a gyermeki sajátosságok ugyanúgy összhangba kerüljenek, mint más gyermekeknél.
- a tanulók között fennálló – egyéni adottságokból és igényekből adódó – különbségeket az iskola a pedagógiai programok és helyi tantervek kialakításakor veszik figyelembe.

A Zöld Kakas Program alapkoncepciója jó egyezést mutat a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvei c. dokumentum³³ – a továbbiakban SNI irányelv – „Az egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók iskolai nevelésének-oktatásának irányelvei” c. szakasz 6. pontja szerinti habilitációs, rehabilitációs ellátás elveivel, valamint a habilitációs, rehabilitációs tevékenység céljaival és feladataival. Olyannyira, hogy azokat az iskola egészére, minden tanulóra is kiterjeszti. Úgy is fogalmazhatunk, hogy azt a kiemelt figyelmet, amit a SNI irányelv feltételez, azt az iskola egészére érvényesíti a ZK Szg.

Értelemszerűen a szükséges pedagógiai feltételek biztosítása keretében, mint minden tanulóra, így az iskola aktuálisan sajátos nevelési igényű tanulóira is

³³ https://www.oktatas.hu/koznevelés/kerettantervek/2020_nat/iranyelvek_alaprogramok

komoly figyelmet fordít az iskola. A Zöld Kakas Program alapkoncepciójának egyik lényeges eleme a személyközpontúság: minden egyes személyt az iskola tanulói (és munkatársai) közül egyedi, mindenki mástól különböző – különböző adottságú, különböző képességű, különböző igényű stb. – individualitásnak tekint.

Az integrációt a Zöld kakas Program alapelvében hordozza, t.i. nem tesz a mindennapi életben különbséget az individualitások között különöségeik szerint. Ez az alapvetés jó egyezést mutat a mozgásszervi, az érzékszervi valamint több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral, vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók esetében ajánlottakkal.

Az iskola középsúlyos értelmi fogyatékoságokkal valamint súlyos és halmozott fogyatékoságokkal rendelkező tanulókat nem fogad.

11.24 Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai³⁴

Részletesebben lsd. még a [ZKMR 03-04 A tanulók továbbhaladása](#) c. eljárást.

Részletesebben lsd. még a [ZKMR 03-05 Átjárhatóság biztosítása](#) c. eljárást.

Az iskola – adott lehetőségei és erőforrásai függvényében - segíti, hogy az iskolából távozni kívánó tanuló megszerezhesse az iskolatípus adott évfolyama zárásához szükséges tantárgyak osztályzatait a NAT és a kerettantervek által előírt ismeretek figyelembevételével.

Mivel a Zöld Kakas Program értelmében nincsen bukás, évfolyamisméltásra vonatkozó záradékot sem alkalmaz az iskola, a tanulót fogadó iskola kérésére az iskola nyilatkozatot bocsájt ki, amiben részletezi a tanuló tanulmányi helyzetét.

Az iskola a tanév során bármikor fogad tanulókat más iskolákból – amennyiben az átvételi folyamat során jó eséllyel valószínűsíthető, hogy a tanuló és az iskola együttműködése eredményes lesz.

Részletesebben lsd. még a [ZKMR 05-01 Delegált felelőségek rendszere, személyek kiválasztódása](#) c. eljárást.

Az iskola elfogadja a tanuló más hazai iskolában kiállított hiteles bizonyítványát/törzslapját, az abban szereplő adatokat.

Az iskola igazgatója dönt arról, hogy más iskolatípusban vagy más iskolában szerzett tantárgyi osztályzatok beszámíthatóak-e, s ha igen, milyen módon az iskola aktuálisan érvényes tantrágystruktúrája szerint.

³⁴ 20/2012 (VIII.31) EMMI rendelet 7.§ (3) bekezdés

A külföldön megkezdett és befejezetlen tanulmányok a magyar köznevelés iskolarendszerében folytathatóak. A tanulmányok beszámításáról, továbbá a tanuló felvételéről az iskola igazgatója dönt.³⁵

11.25 Tantárgyak struktúrája

Az iskola által alkalmazott tantárgyi struktúra megfelel a 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet (NAT) által iskolatípusokra és iskolafokokra előírt tantárgystruktúrával valamint az oktatott szakmák kerettanterveiben illetve programleírásaiban található tantárgyi struktúrákkal:

Kerettanterv az általános iskola 1–4. évfolyama számára³⁶

Kerettanterv az általános iskola 5–8. évfolyama számára³⁷

Kerettanterv a gimnáziumok 9–12. évfolyama számára³⁸

Kerettanterv a szakgimnázium 9–12. évfolyama számára³⁹

Kerettanterv a művészeti és médiafotográfus 9-13 évfolyam számára⁴⁰

Kerettanterv a mozgókép és animációtervező 9-13 évfolyam számára⁴¹

A tantárgyi struktúra a központi kerettantervekben előírt tantárgyakból és modulokból valamint a ZK Szg. specialitásainak megfelelően kidolgozott projektekből épül fel.

A tanév végén az alábbi, a központi kerettantervekkel egyező tantárgyi struktúrák szerint (is) értékeljük tanulóinkat.

Az iskolában az alábbi idegen nyelvek közül választhatnak a tanulók

angol	francia
német	olasz
orosz	spanyol.

Az iskola a központi kerettantervekben nem szereplő, de a választható közismereti vizsgatárgyak között⁴² megjelölt vizsgatárgyak közül az alábbiából

³⁵ 2011. évi CXC tv. 92.§ (9) bekezdés

³⁶ https://www.oktatas.hu/koznevelas/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_alt_isk_1_4_ev

³⁷ https://www.oktatas.hu/koznevelas/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_alt_isk_5_8

³⁸ https://www.oktatas.hu/koznevelas/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_gimn_9_12_ev

³⁹ https://www.oktatas.hu/koznevelas/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_szakkepzes/szakgimnaziumok_9_12

⁴⁰

https://www.oktatas.hu/koznevelas/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_szakkepzes/szakgimnaziumok_9_12/kepzo_ip_armuveszek

⁴¹

https://www.oktatas.hu/koznevelas/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_szakkepzes/szakgimnaziumok_9_12/kepzo_ip_armuveszek

⁴² lsd. 100/1997 (VI.3.) Korm. rendelet 2. sz. melléklet első rész

biztosít felkészítést tanulóinak és egyúttal szervez a számukra érettségi vizsgát:

- Fenntarthatóság.

E vizsgatárgynak a 100/1997 sz. Kormányrendeletben megfogalmazott általános és tartalmi követelményei teljesítésére az iskola tematikus felkészítő projekteket szervez.

E felkészítő projektek időtartama középszintű érettségi vizsgára történő felkészítés esetén legalább százharmincnyolc órát, emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítés esetén pedig legalább kettőszázhetvenhat órát kell kitennie.⁴³

E felkészítő projektek eredményes teljesítését valamint adott tantárgyból az érettségire bocsájtás lehetőségét az iskola a törzslapban és a bizonyítványban is megjelenített záradékban igazolja.

A tevékenységek egy része állandóan a kínálat része: munka a személyes segítővel, iskolai rendezvények, tehetséggondozás, stb; míg más elemek a szükségletek szerint változhatnak. Pl. ha 8 tanuló igényel egy sajátos, korábban nem létező foglalkozást, akkor az a foglalkozás az adott tanévben elindul.

Mivel az oktatásszervezés nem évfolyamokra és nem tantárgyakra, hanem jellemző módon projektekre szervezett, a központi kerettantervek szerint iskolatípusok szerinti éves időkereteket a Zöld Kakas Program értelmében iránymutatónak tekintjük. A fentiek szerinti összegzett időkeret adja időgazdálkodásunk kereteit.

Isd. még a [ZKMR 04-01 A tanulók kötelező heti óraszám](#) c. eljárást

12 SZAKMAI PROGRAMUNK

Az egyes szakmák oktatása során szakmai programokban rögzített tudás-, képesség- és készség- előírásokat tekintjük iránymutatónak. Az iskola az alábbi szakmák oktatását végzi:

művészeti és médiafotográfus

mozgóképfotós és animációtervező.

Az oktatásszervezés terén az u.n. tapasztalati tanulás feltételeinek a megteremtésére törekszünk. Erre a projektalapú oktatást tartjuk megfelelőnek.

Az általunk kidolgozott és alkalmazott projektoktatás alapvetően a tanulók érdeklődésére alapozott, valós (t.i. tényleges – piaci) igényekre válaszoló, termék/szolgáltatás/tartalom előállítását célzó projektek szervezése és

⁴³ Isd. 100/1997 (VI.3.) Korm. rendelet 6.§ (4)

bonyolítása adja a képzés alapját.

Munkatársaink e projektek keretében ismerik fel és segítik tudatosítani a tanulóknál az egyes szakmák megkívánta tudásokat, képességeket ill. készségeket (kompetenciákat) is – az általános személyiségfejlődés keretében, illetve a tudás-konstrukció építése keretében értelmezhető kompetenciák mellett.

Azaz a kompetenciafejlesztés, beleértve az ismeretelsajátítást is egyrészt a tanulók tényleges érdeklődése, másrészt a piaci jellegű projektek logikája a mentén zajlik. A tanulók rendszeres időközönként ú.n. projektbeszámolókat (a projektmenedzsment keretében ez megfelel az ú.n. checkpointoknak) keretében számolnak be az adott projekt állásáról, valamint a projektvégrehajtás keretében szerzett új tapasztalataikról, ismereteikről.

A fenti munkamenet során óhatatlanul maradnak ki olyan ismeretek, melyeket az adott szakma programkövetelménye egyébként megkövetel. Ezeket részben a projektbeszámolókra való felkészülés során, részben az e célból szervezett, koncentrált, ú.n. korrekciós képzések keretében sajátítják el a tanulók. A szakképzésben részt vevő tanulók a gyakorlati képzési kötelezettségeiket részben az iskolai tanműhelyekben, részben külső munkahelyeken, részben az iskola és külső cégek között létrejött együttműködési megállapodások keretében külső munkahelyeken teljesítik.

13 DOKUMENTÁCIÓS RENDSZERÜNK

A Zöld Kakas Program egységes informatikai rendszert alkalmaz a neveléssel, oktatással kapcsolatos adatok, információk, dokumentációk kezelésére, dokumentálására valamint archiválására. Ennek alapja a saját fejlesztésű AdatBazi nevű adminisztrációs szoftver.

Részletesebben lsd. még a [ZKMR 07-01 Infrastruktúra működtetése](#) c. eljárást.

Részletesebben lsd. még a [ZKMR 07-02 Adminisztráció működtetése](#) c. eljárást.

14 MINŐSÉGIRÁNYÍTÁSI RENDSZERÜNK

Munkánkat a partnerközpontúság, a folyamatos jobbítás valamint a szervezeti kultúra folytonos fejlesztése jegyében végezzük. 2009. évben második alkalommal nyertük el az ú.n. FÜPI Modell szerinti tanúsítást, melyet független tanúsító szervezet, a Certop Rendszerház adott ki.

Minőségirányítási rendszerünket azóta is rendszeresen megújítjuk.

A Minőségirányítási Rendszer a Zöld Kakas Program szabályozó dokumentumainak egyike.

A Minőségirányítási Rendszer a jelen Pedagógiai Programmal szoros egységet alkotó szabályozó dokumentum.

A Minőségirányítási Rendszer eljárásai

0. PEDAGÓGIAI PROGRAM

1. MINŐSÉGPOLITIKA

ZKMR 00-00 Minőségügyi rendszer felépítése

ZKMR 01-00 Minőségpolitika

2. MINŐSÉGGONDOZÁS

ZKMR 02-01 Fogalommeghatározások

ZKMR 02-02 Felügyelt szervezeti dimenziók

ZKMR 02-03 Folyamattérkép

ZKMR 02-04 Szervezeti értékek azonosítása

ZKMR 02-05 Illeszkedés a környezeti elvárásokhoz

ZKMR 02-06 Munkatársak értékelése

ZKMR 02-07 Átfogó önértékelés

3. NEVELÉS- ÉS OKTATÁSSZERVEZÉSI MÓDSZEREK

ZKMR 03-01 Személyre szabott oktatásszervezés

ZKMR 03-02 Projektalapú oktatásszervezés

ZKMR 03-03 A tanulók értékelése – azonosítás és tanúsítás

ZKMR 03-04 A tanulók továbbhaladása

ZKMR 03-05 Átjárhatóság biztosítása

4. A TANULÓK KÖTELEZŐ HETI ÓRASZÁMA

ZKMR 04-01 A tanulók kötelező heti óraszama

5. A VEZETÉSI MODELL

ZKMR 05-01 Delegált felelőségek rendszere, személyek kiválasztódása

ZKMR 05-02 Szervezeti kultúra működtetése és felügyelete

ZKMR 05-03 A kommunikációs terek működtetése

6. PEDAGÓGUSVÉGZETTSÉG ÉS SZAKKÉPZETTSÉG

ZKMR 06-01 Pedagógusvégzettség és szakképzettség

7. A MŰKÖDÉSHEZ SZÜKSÉGES FELTÉTELEK

ZKMR 07-01 Infrastruktúra működtetése

ZKMR 07-02 Adminisztráció működtetése

ZKMR 07-03 Időgazdálkodás, időszervezés

15 ESZKÖZÖK ÉS FELSZERELÉSEK JEGYZÉKE

66/19

15.1A nevelő-oktató munka infrastrukturális feltételei

A képzés alapvető helyszíne a Bp. IX. Hurok u. 11. sz. alatti 1.300 m² -es épület az alábbi termekkel:

- 2 db 70m² -es,
- 5 db 50-60 m² -es,
- 6 db 40 m² -es szaktanterem,
- 3 db 25-35 m² -es szaktanterem,
- 1 db 150 m² -es közösségi terem.

Az épületbe egyidejűleg mintegy 400 fő fér be.

Az iskola oktatásszervezési megoldása lehetővé teszi a heti 6 napos oktatást, miközben a tanulók csak 5-5 napot járnak iskolába. Ez a befogadó kapacitást 20%-al növeli meg.

A szakképzésben résztvevő tanulók szakmától függően idejük 30-50%-át kell, hogy gyakorlattal töltsék – többnyire külső helyszíneken. Ez az épület befogadó kapacitását további mintegy 30%-al növeli meg. Azaz az épület a jelzett oktatásszervezési megoldásokkal 600 fő ellátására is alkalmas.

Egyes témakörökkel kapcsolatos foglalkozások külső helyszíneken zajlanak (pl: kémiai kísérletek, fizikai kísérletek, biológiai laborgyakorlat, testnevelés, könyvtár, stb.). Ezeket részben a környező intézményekkel kötött szerződések keretében biztosítjuk, részben nem-formális ill. informális oktatásszervezések keretében valósítjuk meg.

Az iskola rendelkezik informatikai hálózattal (c.c.a. 100 végpont+wifi), állandó széles sávú internetkapcsolattal, a belső hálózatot kiszolgáló szerverrel. Minden tanterem és szaktanterem rendelkezik több végponttal.

Kettő db. informatikai szaktanterem és egy db. multimédiás laboratórium áll rendelkezésre.

15.2 A nevelő-oktató munka tárgyi feltételei

Eszköz- és felszerelésjegyzék

A szakgimnázium rendelkezik számítógépes adathordozókon hozzáférhető demonstrációs eszközökkel valamint egyéb oktatástechnikai segédeszközökkel.

Az iskola önálló kézikönyvtárral rendelkezik, valamint rendelkezésére áll a

József Attila lakótelep közkönyvtára.

Kettő db. korszerűen felszerelt számítástechnikai szaktanteremmel és 1 db. multimédiás laborral rendelkezik az iskola, a gépek hálózatba vannak kötve.

A pedagógusok számára 20 db korszerű asztali számítógép áll rendelkezésre, szintén részei az iskolai hálózatnak.

Minden gépről biztosított az állandó internetelés lehetőség. Az iskola épületében wifi rendszer biztosítja, hogy a hordozható számítógépek is bárhol internetkapcsolatot legyenek képesek létesíteni.

Mintegy 25 db. hordozható laptop áll a munkatársaink és tanulóink rendelkezésére. A szélessávú wifi rendszer biztosítja az ú.n. okos eszközök folyamatos használhatóságát is – és nem csak épületben, de az épület környezetében is.

Az oktatás rendelkezésére áll televízió, CD lejátszók, projektorok, digitális felvevők, fényképezőgépek, laptopok. A minden tanteremben kiépítésre került hálózati csatlakozó lehetővé teszi az iskolai szerveren tárolt, ill. az interneten elérhető tartalmak felhasználását a foglalkozásokon.

Az iskola adminisztrációja rendelkezik 2 db. fénymásolóval, számítógépekkel, nyomtatóval, faxolási lehetőséggel, szkennelési lehetőségekkel, színes nyomtatási lehetőséggel, bizonyítvány-nyomtatóval.

Az iskolában a szakképzés tárgyi feltételrendszerei biztosítottak.

16 KAPCSOLÓDÓ DOKUMENTUMOK

Hogy csökkentsük az abból fakadó feszültséget, hogy a köznevelésért felelős miniszter engedélyezte egyedi megoldásaink nincsenek végigvezetve a köznevelést szabályozó joganyagon, elkészítettünk olyan szabályozó dokumentumokat, melyek igazolják bizonyos követelményeknek való megfelelő működésünket.

16.1 A központi kerettantervek szerinti tudástartalmak közvetítése

Annak igazolására, hogy az engedélyezett eltérési engedély szerinti működésünk keretében eleget teszünk a központi kerettantervek szerinti tudástartalmak közvetítése követelményeknek külön dokumentumokban dolgoztuk fel azt, hogy az intézmény által biztosított projektkínálat biztonsággal lefedi azokat.

lsd. NAT 2020 szerinti TANTÁRGYI TÉMAKÖRÖK iskolatípusonként c. táblát

lsd. Zöld Kakas Szg. PROJEKT_KÍNÁLATA

16.2 Vizsgaszabályzat

Annak igazolására, hogy az engedélyezett egyedi megoldások szerinti működésünk keretében eleget teszünk 20/2012 sz. EMMI rendelet 7. § (1) bekezdés ai) alpontjában foglaltaknak külön dokumentumban kidolgoztuk az engedélyezett egyedi megoldások szerinti működésünkkel is harmonizáló vizsgaszabályzatot.

lsd. Zöld Kakas Szg. Vizsgaszabályzata.

16.3 Minőségirányítási Rendszer

A köznevelési társadalmi alrendszer alapvető intézményére, az iskolára mint szervezetre vonatkozó számos más előírásnak való megfelelést a Zöld Kakas Program Minőségirányítási Rendszerében foglaltuk össze.

lsd. <https://wiki.zoldkakas.hu/hu/home>

azon belül: ZK-Minőségirányítási_Rendszer

17 ZÁRADÉK

A fenntartó az iskola igazgatójával egyetértésben kijelenti, hogy a jelen pedagógiai programot minden esetben az aktuális törvényi változásoknak megfelelően aktualizálja annak hatályossága alatt. A hatályosság lejártát megelőzően intézkedik annak meghosszabbításáról, illetve korrekciójáról.

A módosított pedagógiai programot elfogadásra minden esetben a tantestület elé bocsátja a fenntartó.

A pedagógiai program nyilvánosságra hozatalának módja:

- az aktuális Pedagógiai Program minden esetben megtalálható az iskola honlapján onnan letölthető verzióban
- az aktuális pedagógiai program nyomtatható verziója megtalálható az iskola szerverén, és elérhető az iskola belső informatikai hálózatán keresztül is
- az aktuális és aláírásokkal, pecséttel hitelesített pedagógiai program folyamatosan megtalálható az iskola honlapján valamint az iskola titkárságán, ahol azt betekintésre bárki elkérheti és megkaphatja.

Jelen pedagógiai programot tervezetként a Zöld Kakas Líceum Szakgimnázium tantestülete 2023.08.16-i nyilvános ülésén megtárgyalta, és többségi szavazással jóváhagyásra ajánlja.

18 LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

A jelen Pedagógiai Programot megismertem, az abban foglaltakkal egyetértek, elfogadom.

A Zöld Kakas Líceum SZG tantestülete nevében:

DocuSigned by:
Farkas Beáta
C78F43911967439...
Farkas Beáta

Budapest, 2023.08.29.

A Zöld Kakas Líceum SZG szülői szervezete nevében:

DocuSigned by:
Valyonné Walter Judit
EF201C8CA0CD4D3...
Valyonné Walter Judit

Budapest, 2023.08.29.

A Zöld Kakas Líceum diákönkormányzata nevében:

DocuSigned by:
Kusztván Menyhért
C1737AB432D84E9...
Kusztván Menyhért György

Budapest, 2023.08.29.